

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

Temmuz 2024
Cilt 9, Sayı 2

July 2024
Volume 9, Issue 2

The Journal of Limitless Education and Research

July 2024, Volume 9, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

Temmuz 2024, Cilt 9, Sayı 2

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Editör

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editör Yardımcısı

Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Assistant Editor

Assoc. Prof. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Yazım ve Dil Editörü

Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Philologist

Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Assoc. Prof. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Assoc. Prof. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Yabancı Dil Editörü

Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Doç. Dr. Gülden TÜM

Doç. Dr. Tanju DEVECİ

Foreign Language Specialist

Assoc. Prof. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM

Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği

06590 ANKARA – TÜRKİYE

e-posta: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association

06590 ANKARA – TURKEY

e-mail: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Journal of Limitless Education and Research(J-LERA) is an international refereed journal published three times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

İNDEKSLER / INDEXED IN

H.W. Wilson

EBSCO

INFORMATION SERVICES

	Editörler Kurulu (Editorial Board)	
Computer Education and Instructional Technology Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI	Trakya Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Educational Sciences Eğitim Bilimleri	Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL Doç. Dr. Gülenaz ŞELÇUK Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Science Fen Eğitimi	Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Art Education Güzel Sanatlar Eğitimi	Doç. Dr. Seçil KARTOPU	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara
Lifelong Learning Hayat Boyu Öğrenme	Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK Doç. Dr. Tanju DEVECİ	Ankara Üniversitesi, Türkiye Portland State University, USA Antalya Bilim Üniversitesi, Türkiye
Teaching Mathematics Matematik Eğitimi	Prof. Dr. Erhan HACİÖMEROĞLU Prof. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ	Temple University, Japan Bartın Üniversitesi, Türkiye Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Pre-School Education Okul Öncesi Eğitimi	Doç. Dr. Neslihan BAY Dr. Burcu ÇABUK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye Ankara Üniversitesi, Türkiye
Primary Education Sınıf Eğitimi	Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ Prof. Dr. Yalçın BAY Doç. Dr. Oğuzhan KURU Doç. Dr. Özlem BAŞ Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Anadolu Üniversitesi, Türkiye Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Türkiye Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Ordu Üniversitesi, Türkiye
Teaching Social Studies Sosyal Bilgiler Eğitimi	Doç. Dr. Cüneyit AKAR	Uşak Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Fatma KIRMIZI Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI Prof. Dr. Nevin AKKAYA Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Pamukkale Üniversitesi, Türkiye Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish to Foreigners Yabancılara Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Apollinaria AVRUTİNA Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU Doç. Dr. Gülden TÜM Lecturer Dr. Feride HATİBOĞLU Lecturer Semahat RESMİ CRAHAY	St. Petersburg State University, Russia Okayama University, Japan Vilnius University, Lithuania Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan Tiran University, Albania Çukurova Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA PCVO Moderne Talen Gouverneur, Belgium
Foreign Language Education Yabancı Dil Eğitimi	Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN Prof. Dr. Işıl ULUÇAM-WEGMANN Prof. Dr. İ. Hakkı MİRİCİ Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN Assoc. Prof. Dr. Christina FREI Doç. Dr. Bengü AKSU ATAÇ Dr. Ulaş KAYAPINAR	Selçuk Üniversitesi, Türkiye Universität Duisburg-Essen, Germany Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi, Türkiye American University of the Middle East (AUM), Kuwait

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 2

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Ağrı Çeçen Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Apollinaria AVRUTINA, St. Petersburg State University, Russia
Prof. Dr. Arif ÇOBAN, Konya Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Bilge AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Demet GİRGIN, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Efe AKBULUT, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erhan Selçuk HACIÖMEROĞLU, Temple University, Japan
Prof. Dr. Erika H. GILSON, Princeton University, USA
Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fredricka L. STOLLER, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Karaman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hakan UŞAKLI, Sinop Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İhsan KALENDEROĞLU, Gazi Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 2

-
- Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN, Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İlze IVANOVA, University of Latvia, Latvia
Prof. Dr. İsmail MİRİCİ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Jack C RICHARDS, University of Sydney, Avustralia
Prof. Dr. Kamil İŞERİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Levent MERCİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Liudmila LIASHCHOVA, Minsk State Linguistics University, Belarus
Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI, Rouen University, France
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Merih Tekin BENDER, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nesrin İŞIKOĞLU ERDOĞAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nezir TEMUR, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Pınar GİRMEN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Salim PİLAV, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serap BUYURGAN, Başkent Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdar TUNA, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdarhan Musa TAŞKAYA, Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK, TODAİE Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
Prof. Dr. Süleyman İNAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR, Amasya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tahir KODAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 2

-
- Prof. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY, Kafkas Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK, Portland State University, USA.
Prof. Dr. Todd Alan PRICE, National-Louis University, USA
Prof. Dr. Turan PAKER, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Umut SARAÇ, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. William GRABE, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI, Okayama University, JAPAN
Prof. Dr. A. Işıl ULUÇAM-WEGMANN, Universität Duisburg-Essen, Deutschland
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS, University of Leeds, UK
Assoc. Prof. Dr. Christina FREI, University of Pennsylvania, USA
Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Salah TROUDI, University of Exeter, UK
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şaziye YAMAN, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania
Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
Assoc. Prof. Dr. Spartak KADIU, Tiran University, Albania
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet BAŞKAN, Hitit Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Anıl ERTOK ATMACA, Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aydın ZOR, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Cüneyit AKAR, Uşak Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 2

- Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Dilek FİDAN, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Filiz METE, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Funda ÖRGE YAŞAR, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Mehmet Celal VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Melek ŞAHAN, Ege Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Meltem DEMİRCİ KATRANCI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Nazan KARAPINAR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Nil Didem ŞİMŞEK, Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Orhan KUMRAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sayım AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Seçil KARTOPU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK, Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Tanju DEVECİ, Antalya Bilim Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ufuk YAĞCI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Vesile ALKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Banu ÖZDEMİR, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Emel GÜVEY AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 2

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 2

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Hüseyin MUTLU, Ordu Üniversitesi, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Üzeyir SÜĞÜMLÜ, Ordu Üniversitesi, Türkiye

Dr. Bağdagül MUSSA, University of Jordan, Jordan

Dr. Düriye GÖKÇEBAĞ, University of Cyprus, Language Centre, Kıbrıs

Dr. Erdost ÖZKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Dr. Feride HATİBOĞLU, University of Pennsylvania, USA

Dr. Hanane BENALI, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Ulaş KAYAPINAR, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Nader AYİŞH, Khalifa University of Science and Technology, UAE

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 2

Bu Sayının Hakemleri (Referees of This Issue)

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, SEAD Başkanı

Prof. Dr. V. THANGAEL, St. Francis Institute of Management and Research Mumbai

Prof. Dr. Yalçın BAY, Michigan State University

Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Selçuk Üniversitesi

Doç. Dr. Derya ÇOBANOĞLU AKTAN, Hacettepe Üniversitesi

Doç. Dr. Duygu Gür ERDOĞAN, Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Melike BAKAR FINDIKCI, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ, Kırklareli Üniversitesi

Doç. Dr. Seçil KARTOPU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BÜYÜKŞAHİN, Bartın Üniversitesi

Dr. Ahmet Alper Karagözoğlu, Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Seyfettin ABDURREZZAK, Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Ümit DOĞAN, Milli Eğitim Bakanlığı

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 2

Dear Readers,

We are delighted to present you the July 2024 issue of the Journal of Limitless Education and Research.

The aim of our Journal, which has been continually published by the Limitless Education and Research Association (LERA) for 8 years since 2016, is to contribute scientifically to the field of education and research. To this end, theoretical and applied original studies are published for free and shared with readers at nationwide and worldwide.

The Limitless Journal of Education and Research is published in Turkish and English three times a year and indexed in EBSCO, Education Full Text (H. W. Wilson) Database Coverage List, which is accepted as a field index by the Higher Education Council (UAK in Turkish). Additionally, it is indexed in various national and international indexes such as ASOS, DRJI, ESJI, OAJI, ROAD, SIS, SOBİAD, Worldcat, and receives numerous citations. To the SOBİAD impact factor, our journal is in the top 90th among scientific journals in our country. Our initiatives and studies continue so as to let our journal be scanned in national and international indexes.

SEAD Journal, an internationally peer-reviewed journal, is published with scientific contributions of articles, research, and projects by academics, researchers, educators, and teachers from different countries. Our journal has been maintaining its publication for eight years without compromising its academic and scientific quality, delivering current and new studies to readers in the field.

In this issue of our journal, five scientific research and articles related to education are included. We would like to thank all the editors, authors, reviewers, and translators who contributed to the preparation and publication of this issue.

We extend our respect with the hope that our journal will contribute to scientists, researchers, educators, teachers, and students in the field.

LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH ASSOCIATION

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 2

Değerli Okuyucular,

Sizlere Dergimizin Temmuz 2024 sayısını sunmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) tarafından 2016 yılından bu yana 8 yıldır kesintisiz olarak yayınlanan Dergimizin amacı, eğitim ve araştırma alanına bilimsel yönden katkı sağlamaktır. Bu amaçla kuramsal ve uygulamalı özgün çalışmalar ücretsiz yayınlanmakta, ulusal ve uluslararası düzeydeki okuyucularla paylaşılmaktadır.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç sayı olarak Türkçe ve İngilizce yayınlanmakta, ÜAK tarafından alan indeksi olarak kabul edilen EBSCO, Education Full Text (H. W. Wilson) Database Covarage List'te taranmaktadır. Ayrıca ASOS, DRJI, ESJI, OAJI, ROAD, SIS, SOBİAD, Worldcat gibi ulusal ve uluslararası çeşitli indekslerde taranmakta ve çok sayıda atıf almaktadır. SOBİAD etki faktörüne göre Dergimiz, ülkemizdeki bilimsel dergiler içinde ilk 90. sırada bulunmaktadır. Dergimizin ulusal ve uluslararası indekslerde taranabilmesi için girişimlerimiz ve çalışmalarımız devam etmektedir.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), uluslararası hakemli bir dergi olmakta, farklı ülkelerdeki akademisyen, bilim insanı, araştırmacı, eğitimci ve öğretmen yazarların makale, araştırma, proje gibi bilimsel katkı ve destekleriyle yayınlanmaktadır. Akademik ve bilimsel kalitesinden ödün vermeden sekiz yıldır yayın hayatını sürdürmekte, güncel ve yeni çalışmalarını alandaki okuyuculara ulaştırmaktadır.

Dergimizin bu sayısında eğitimle ilgili beş bilimsel araştırma ve makaleye yer verilmiştir. Bu sayının hazırlanması ve yayınlanmasında emeği geçen bütün editör, yazar, hakem ve çevirmenlere teşekkür ediyoruz.

Dergimizin alandaki bilim insanı, araştırmacı, eğitimci, öğretmen ve öğrencilere katkılar getirmesi dileğiyle saygılar sunuyoruz.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERGİSİ

TABLE OF CONTENTS

İÇİNDEKİLER

Article Type: Review
Makale Türü: Derleme

Mehmet Akif ÖZDAL

The Reflection of Rumination in Art Education on General Student Motivation
Sanat Eğitiminde Ruminasyonun Genel Öğrenci Motivasyonuna Yansıması **170 - 218**

Article Type: Research
Makale Türü: Araştırma

Tanju DEVECİ, İdris BEDİRHANOĞLU

Turkey-based Civil Engineers' Intentional Informal Learning Experiences during the COVID-19 Pandemic
219 - 234

Yücel YAZGIN

Investigation into Theoretical Knowledge Levels of Fine Arts Faculty Students in the Field of Plastic Arts
Güzel Sanatlar Fakülteleri Öğrencilerinin Plastik Sanatlar Alanı ile İlgili Teorik Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi **235 - 279**

Betül ÖZAYDIN ÖZKARA

Thematic Review of Studies on Distance Education Conducted Between 2020 and 2023
2020-2023 Yılında Uzaktan Eğitim ile İlgili Yapılan Çalışmalara Yönelik Tematik İnceleme **280 - 317**

İbrahim Halil YURDAKAL

Increasing Digital Awareness of Pre-service Teachers (An Experimental Research) **318 - 339**

The Journal of Limitless Education and Research
Volume 9, Issue 2, 280 - 317

<https://doi.org/10.29250/sead.1434121>

Received: 08.02.2024

Article Type: Research

Accepted: 07.07.2024

Thematic Review of Studies on Distance Education Conducted Between 2020 and 2023

Assoc. Prof. Dr. Betül ÖZAYDIN ÖZKARA, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
betulozaydin@isparta.edu.tr, 0000-0002-2011-1352

Abstract: This study aims to examine the articles published in the journals "Distance Education", "American Journal of Distance Education", and "The International Review of Research in Open and Distributed Learning" between March 2020 and March 2023 within the field of distance education. Thus, an analysis of the primary topics and methodological trends in distance education during the intense period of the pandemic has been conducted. Thematic analyses previously conducted in this field were reviewed to create a data collection form, which was then used to evaluate 285 studies. The study revealed that the majority of articles were authored by two or three individuals, focusing predominantly on micro-level topics, with instructional design being the most studied area. Quantitative methods were predominantly favored as the primary research approach, and studies involving undergraduate students were the most prevalent. In terms of data collection methods, studies using existing scales/surveys alongside system records, grades, or other developed instruments ranked the highest. Descriptive and inferential analyses were identified as the most frequently used data analysis methods. The majority of articles examined had between 41 and 60 references. The study highlighted a concentration of research at the higher education level, suggesting the need for increased research at other educational levels.

Keywords: Thematic analysis, Distance education, Pandemic, Online learning, Trend.

1. Introduction

Although distance education is considered a contemporary phenomenon in education, its origins can be traced back to the development of correspondence courses at Pennsylvania State University in 1892 (Bunker, 2003). Despite not having a very long history, interest in distance education has become increasingly widespread worldwide with each passing year (Allen & Seaman, 2017; Johnston, 2020). During the pandemic, this interest became a necessity across all levels of education since the pandemic altered our perspective on education and how we interpret it (Bozkurt & Sharma, 2020). The growing prevalence of distance education necessitates an examination of current research in this field. Studies examining research on distance education in the literature date back to the 1980s (Babur et al., 2016). These studies are reviewed to determine the topics and methods of study in the field of distance education.

When examining the subject areas in the studies, Sherry (1995) identified ten research topics related to distance education: redefining the roles of key participants, selection and adoption of technology, design issues, strategies to enhance interaction and active learning, learner characteristics, student support, operational issues, policy and management issues, and equity and accessibility. In their study, Berge and Mrozowski (2001) grouped topics according to the areas identified by Sherry (1995). Gürcan and Çağiltay (2023), in their analysis of 27,735 journal articles published between 2008 and 2018, examined research themes and trends in distance education. Through semantic content analysis, they identified ten themes: system setup, media, assessment, methodology, content, educational levels, learners, research methods, interaction-communication, and resources-materials-tools. In a Delphi study conducted with 25 experts from eleven countries, Zawacki-Richter et al. (2009) analyzed 695 articles. Through qualitative analysis of expert responses, they established three broad meta-levels for distance education research: macro level, meso level, and micro level. They categorized the literature under these topic headings:

- Macro level: Distance education systems and theories, distance teaching systems and institutions, theories and models, access, equity and ethics, globalization and cross-cultural aspects of education, research methods in distance education, and knowledge transfer.
- Meso-level: Management, organization and technology, educational technology, innovation and change, professional development and faculty support, quality assurance, student support services, administration and organization, costs and benefits.

- Micro level: Teaching and learning in distance education, instructional design, interaction and communication in learning communities, learner characteristics.

Although various journals have been reviewed in the conducted studies, it has been observed that similar journals were scrutinized. Berge and Mrozowski (2001) analyzed 890 studies related to distance education from 1990 to 1999, using articles from The American Journal of Distance Education (AJDE), Distance Education (DE), Journal of Distance Education (JDE), and Open Learning (OL), as well as thesis abstracts. Zawacki-Richter et al. (2009) investigated the research conducted between 2000 and 2008 in OL, DE, AJDE, JDE, and The International Review of Research in Open and Distributed Learning (IRRODL). Babur et al. (2015) analyzed 1233 articles published between 2009 and 2013 in eight significant journals related to distance education: Internet and Higher Education, AJDE, IRRODL, Online Journal of Distance Learning Administration (OJDLA), OL, Turkish Online Journal of Distance Education (TOJDE), European Journal of Open, Distance and E-Learning (EURODL), and DE. Their analysis focused on research type, design, sample selection, sampling method, measurement instrument, and analysis method. Bozkurt and Zawacki-Richter (2021) used text mining and social network analysis approaches to determine the thematic trends of 1362 articles published between 2014 and 2019 in IRRODL, DE, OL, the International Journal of Distance Education Technologies (IJDET), TOJDE, and AJDE.

In addition to the afore-mentioned studies, there are also analyses specifically focused on distance education during the pandemic. These analyses reveal the research to utilize various databases and methods. For instance, Bond (2020) systematically analyzed 89 studies indexed in five different international databases, focusing on K-12 education during the pandemic. Mishra et al. (2021) delved into studies on scientometric techniques, also known as bibliometric methods, to analyze trends in e-learning articles during the pandemic. Their study, employing the PRISMA approach and the SCOPUS database, conducted a thematic analysis of 330 articles. Şiraz (2021) examined research trends both during the development period of distance education and the pandemic period using document analysis. 333 articles published between 2017 and 2020 in the Dergipark database were analyzed in terms of format, methodology, and content. Brika et al. (2022) reviewed significant conceptual developments in studies on e-learning in higher education published during the pandemic. They applied a bibliometric analysis of 602 studies published between 2020 and 2021 in the Web of Science database. Arugaslan and Civril (2023) investigated studies conducted in Turkey after March 2020 using the Dergipark database, by exploring different combinations of the keywords "distance education" and "Covid-

19 pandemic," and examined a total of 1009 studies. They evaluated descriptive and content analysis studies by regarding their year, topic, method/model, study group, data collection instrument, and data analysis method. Additionally, there are similar studies (e.g., Doo et al., 2023; Farliana et al., 2023; Ozdamli & Karagozlu, 2022; Tonbuloglu & Akbel, 2023).

Various studies have been encountered to examine trends in the field of distance education (Aruğaslan & Çivril, 2023; Berge & Mrozowski, 2001; Bozkurt & Zawacki-Richter, 2021; Brika et al., 2022; Doo et al., 2023; Mishra et al., 2021; Shiraz, 2021; Zawacki-Richter et al., 2009). However, as Butler-Henderson et al. (2020) pointed out, the increase in studies related to the pandemic implies that the literature requiring analysis is also expanding. Therefore, it is essential to examine the impact of the pandemic on distance education. Understanding the current position in the field is crucial for advancing distance education (Hauser, 2013). Therefore, it has been investigated whether or not the pandemic has caused changes in the topics and methods of studies in distance education. Studies published in "Distance Education (DE)", "International Review of Research in Open and Distance Learning (IRRODL)", and "American Journal of Distance Education (AJDE)"—journals that were frequently evaluated even before the pandemic—were analyzed for the period during which the pandemic began and spread. These studies were examined in terms of their topics, content, methodology, and overall structure.

2. Method

2.1. Research Model

In the conducted study, analyses were performed on studies from 2020 to 2023 to evaluate how distance education research evolved during the pandemic. For this purpose, document analysis, a qualitative research method, was utilized. As Yıldırım and Şimşek (2008) stated, document analysis involves collecting and analyzing printed or electronic materials related to the phenomenon or phenomena being investigated. In this study, articles and research articles published between March 2020 and March 2023 in the journals DE, IRRODL, and AJDE were analyzed.

2.2. Journal and Article Selection

In the literature review, it was identified that previous studies conducted searches in various journals or databases. In this study, articles from journals frequently analyzed in prior research and indexed in the Social Sciences Citation Index—namely, "Distance Education," "International Review of Research in Open and Distance Learning," and "American Journal of

Distance Education"—were examined. The timeframe for this study was limited to March 2020, when the epidemic began to be recognized as a pandemic, to March 2023, when the pandemic was still ongoing. In the selected journals, a total of 285 open-access articles and research articles written in English published within this timeframe were included in the analysis. Reports, reviews, and interviews were excluded from the study.

2.3. Data Collection Tools and Data Analysis

To collect data, the researcher reviewed previous trend studies and developed a data collection form with modifications and additions based on several studies (Aruğaslan & Çivril, 2023; Babur et al., 2016; Berge & Mrozowski, 2001; Zawacki-Richter et al., 2009). For the article topic section, the main headings identified in Zawacki-Richter et al.'s (2009) study were used, grouping the studies into macro level, meso level, and micro level categories. An "other" category was added at the micro level to include more specific topics such as teacher and parent experiences, satisfaction, and perceptions. Using the developed data collection form, the selected articles were analyzed for their general structure, methodology, and topics. Content analysis, a well-developed method for organizing qualitative data quantitatively, was employed to create frequencies and rankings of words or concepts (Miles & Huberman, 2016). The primary goal of content analysis is to make the data understandable by forming concepts and relationships, providing a more detailed examination than descriptive analysis (Yıldırım & Şimşek, 2008). Content analysis was used to analyze the data in this study.

2.4. Validity and Reliability

To ensure reliability in the study, approximately 10% of the articles included from each journal were analyzed by both the researcher and another independent researcher. Specifically, 7 out of 64 articles from the AJDE journal, 10 out of 95 articles from the DE journal, and 13 out of 125 articles from the IRRODL journal were reviewed, totaling 30 articles. The inter-rater agreement was found to be 84%. Additionally, 30 articles from different journals were re-analyzed after four weeks, and the agreement rate was 90%. An inter-rater and intra-rater reliability rate above 70% is considered evidence of reliability (Tavşancıl & Aslan, 2001). Therefore, the high agreement rates indicate strong reliability. In qualitative analysis, one of the key conditions for ensuring validity is the better representation of data (Miles & Huberman, 2016). To achieve this, the data obtained through document analysis were organized into tables using a form developed by the researcher, thereby enhancing readability.

3. Findings

In the study a total of 285 articles published in three different journals between March 2020 and March 2023 were analyzed. The analysis considered several factors: the number of articles per journal, whether the topic was related to the pandemic, publication time, number of authors, article topic, research methods and design, sample level, data collection instruments, analysis methods, sample size, and number of references. The findings are presented below.

In total, 96 articles from the Distance Education journal, 125 articles from the International Review of Research in Open and Distributed Learning journal, and 64 articles from the American Journal of Distance Education journal were scrutinized. Of the examined studies, 57 were related to the pandemic, whereas the remaining 228 articles were not. Table 1 displays the distribution of pandemic-related studies across the journals.

Table 1
Journal distribution of studies related to the pandemic

Name of the Journal	Number of the Articles
IRRODL	25
Distance Education	22
American Journal of Distance Education	10
Total	57

Analysis regarding the publication period focused only on the Distance Education journal, where information regarding the submission dates of articles was provided. Due to the lack of submission date information in the IRRODL and AJDE journals, it was impossible to analyze the time taken for publication in these journals. The publication times of the 96 articles published in the DE journal are given in Table 2.

Table 2
Article Publication Time

Publication time	F	%
2 months	4	4.17
3 months	4	4.17
4 months	18	18.75
5 months	13	13.54
6 months	12	12.50
7 months	18	18.75
8 months	9	9.38
9 months	8	8.33
10 months	3	3.13
11 months	1	1.04
13 months	3	3.13
16 months	3	3.13
Total	96	100

As displayed in Table 2, the publication time in the DE journal varied between 2 months to 16 months, with the majority (18.75%) being published within 4 months and 7 months per each.

Table 3
Number of authors

Number of authors	AJDE	DE	IRRODL	Total
1	6	15	17	38
2	21	30	38	89
3	16	29	39	84
4	7	10	19	36
5	10	6	3	19
6	3	4	4	11
7	1	2	3	6
8			1	1
17			1	1
Total	64	96	125	285

Table 3 provides the number of authors for each article. The number of authors varies from 1 to 17. It is noted that articles with 2 and 3 authors are more common, with single instances of articles having 8 and 17 authors.

In terms of article topics, as classified by Zawacki-Richter et al. (2009), they encompass Macro level, middle level, and Micro level, including 15 subcategories. Following the analysis, an additional category labeled "Other" was added as the 16th category. The "Other" category covers topics such as perceptions, attitudes, or readiness of educators or parents.

Table 4
Article Subject

Article Subject	F	%
Instructional design	45	15.79
Micro level (121- %42,5)	42	14.74
Student characteristics	20	7.02
Interaction and communication in learning communities	14	4.91
Other	21	7.37
Distance education systems and institutions	21	7.37
Macro level (87-%30,5)	19	6.67
Theories and models	18	6.32
Research methods in distance education and knowledge transfer	8	2.81
Access, equity, and ethics	42	14.74
Globalization of education and intercultural aspects	14	4.91
Educational technology	9	3.16
Management and organization	5	1.75
Meso level (77-%27)	3	1.05
Professional development and faculty support	2	0.70
Quality assurance	2	0.70
Student support services		
Innovation and change		
Costs and benefits		
Total	285	100

According to the information given in Table 4, the studies are predominantly focused on instructional design at the micro level (15.79%), followed by student characteristics also at the micro level (14.74%), and educational technology at the meso-level (14.74%). Upon examining

all studies, it is observed that there are 87 studies categorized at the macro level concerning distance education systems and theories, and 77 studies categorized at the meso level concerning management, organization, and technology. A new category labeled as "Other" has been added to micro-level studies as found closer to the level, and a total of 121 studies were determined in the micro-level category. Therefore, it can be inferred that the majority of research is centered around teaching and learning in distance education.

Table 5 presents information on the methods and designs used in the reviewed articles. The studies employ quantitative, qualitative, literature review, mixed-methods, instrument development and adaptation, evaluation, other, and unspecified methods.

Table 5
Methods and Design of the article

Method	Design	Number
Quantitative (111)	Not specified	86
	Other (Descriptive research, Experimental-single subject, Comparative study, Mincerian earnings function...)	7
	Experimental design, quasi-experimental	5
	Cross-sectional survey	3
	Correlational	3
	Survey	3
	Causal comparative	2
	Semi-experimental	2
	Not specified	28
	Case study	19
Qualitative (63)	Phenomenology	6
	Other (Zaltman Metaphor Elicitation Technique, Emotion analysis, Action research...)	5
	Theory building (Grounded theory)	3
	Multiple case study	2
	Trend analysis	14
	Literature review	10
Literature (40)	Undisclosed	7
	Other (Network method, Theory building, Text mining - social network analysis...)	6
	Systematic review	3
	Not specified	13
	Exploratory	7
Mixed-Methods (34)	Explanatory sequential design	5
	Other (Theory building (Grounded theory), Sequential mixed methods, Convergence model...)	4
	Variation	3
	Sequential explanatory	2
Instrument Development and Adaptation, Evaluation (18)	Instrument development	13
	Adaptation	3
Other (10)	Other (Evaluation, Revalidation)	2
	Not specified	6
	Experimental design, quasi-experimental	2
Undisclosed (9)	Other (Evaluation, Design + Experimental)	2
	Other (Analytical evaluation, Bibliographic study, OPV (online photo voice), Design + Experimental...)	6
	Not specified	3

As observed in Table 5, in the examined 285 articles ranked, quantitative methods were used most frequently, comprising 38.35% of all studies (111 articles). Qualitative methods followed with 22.10% (63 articles), then literature reviews (14.03% / 40 articles), mixed methods (11.93% / 34 articles), instrument development or adaptation and evaluation studies (6.32% / 18 articles), studies using other methods (3.51% / 10 articles), and studies where the method was unspecified (3.16% / 9 articles).

Each method was analyzed to determine which design was used. It was observed that in many studies, the design used was not specified. Among studies where the design was specified, case studies were prevalent in qualitative research, trend analysis in literature reviews, exploratory designs in mixed methods, and development of new tools in instrument development and adaptation studies.

Table 6 evaluates the sampling levels in the studies. The sampling levels vary; nevertheless, they predominantly focus on categories such as undergraduate students, adult individuals, articles, postgraduate students, and academics.

Table 6
Sampling Level

Sampling Level	F	%
Undergraduate Student	81	28.42
Articles	43	15.09
Adult	27	9.47
Not applicable	24	8.42
Postgraduate Student	23	8.07
Teacher-K12	19	6.67
Academic	13	4.56
Other (UE student, Learning leader, Gifted student, etc.)	9	3.16
Student-K12	8	2.81
Undergraduate Student + Postgraduate Student	7	2.46
Undergraduate Student + Academic	6	2.11
System Data	6	2.11
Educational/Instructional Designer	5	1.75
Parent	4	1.40
Participant	3	1.05
Administrator	3	1.05
Disabled students	2	0.70
High school student	2	0.70
Total	285	100

Table 6 reveals that the highest percentage of studies, 28.42%, involved undergraduate students, ranking them at the top. Following this, studies utilizing previously published articles accounted for 15.09% of the total in the second rank. Among studies categorized under "Other," which includes remote education students, learning leaders, special educators, gifted students, quality coordinators, open textbooks, and engineers, only a single study was identified.

Table 7 presents the data collection tools used in the studies, indicating that some studies employed a single data collection tool, while others utilized multiple tools.

Table 7
Data collection tool

Data collection tool	F	%
Existing scale/survey + system record/grade/developed scale	71	24.91
Survey/scale developed in the research	48	16.84
Semi-structured interview	38	13.33
Document	30	10.53
Survey with open-ended questions	25	8.77
Other (Evaluation form/observational data/discussion form/report, etc.)	17	5.96
Survey/scale developed in the research + grade/GPA/document	15	5.26
System records	12	4.21
Semi-structured interview + document/focus group discussion	7	2.46
Adapted scale	5	1.75
Discussion form + reflection report + survey	5	1.75
System records + GPA/survey/participation in activity	4	1.40
Focus group discussion	3	1.05
Focus group discussion + reflection report/logbook	3	1.05
Grade/GPA	2	0.70
Total	285	100

According to Table 7, the most frequently used method in 71 studies is the use of existing scales/surveys along with system records, grades, or developed scales in the research. Following this, the use of surveys/scales developed specifically for the research is observed.

Table 8 displays the data analysis methods used in the studies. Two main classifications are made: quantitative and qualitative analysis. The analyses used in quantitative and qualitative analysis methods are grouped accordingly.

Table 8
Data analysis methods

Data analysis methods	F	%
Quantitative		
Descriptive analysis + Inferential analysis (t-test/ chi-square/ regression/ correlation/ Mann-Whitney U/ Wilcoxon/ ANOVA/ ANCOVA/ post hoc, etc.) + Validity/ Reliability	100	54.65
Other (Survival analysis, phenomenological analysis, LCA analysis, etc.)	32	12.02
Regression/ Multiple Regression	22	8.20
Structural Equation Modeling/ Least Squares	15	7.65
Exploratory Factor Analysis + Confirmatory Factor Analysis	14	17.49
Total	183	100
Qualitative		
Content analysis	27	26.47
Thematic analysis	22	21.57
Not specified	20	19.61
Other	18	17.65
Open coding - axial coding - selective coding	7	6.86
Descriptive analysis	5	4.90
Phenomenological analysis	3	2.94
Total	102	100

As displayed in Table 8, quantitative analysis was used in 183 studies, with descriptive analysis, inferential analysis, and validity/reliability analysis being conducted in 100 studies,

making it the most frequently used analysis method. Among the 102 studies utilizing qualitative analysis, content analysis was employed in 27 studies, ranking as the most preferred data analysis method. The number of studies in which the method is not expressed rooms the second place.

Table 9 provides the sample sizes used in the studies. It was observed that 43 studies did not specify their sample sizes. The studies with specified sample sizes are listed in descending order from largest to smallest.

Table 9
Sample size

Sample size	F	%
1-20	37	12.98
21-40	25	8.77
41-60	15	5.26
61-80	13	4.56
81-100	14	4.91
101-200	32	11.23
201-300	18	6.32
301-400	19	6.67
401-500	14	4.91
501-600	7	2.46
601-700	6	2.11
701-800	1	0.35
801-900	4	1.40
900-1000	5	1.75
1000+	32	11.23
Not suitable	43	15.09
Total	285	100

As observed in Table 9, it was determined that the majority of studies with specified sample sizes fell within the range of 1-20 samples. There were 37 studies with sample sizes ranging from 1 to 20, constituting 12.98% of all studies. Following this, the second largest group included studies with sample sizes ranging from 101 to 200, comprising 11.23% of all studies.

Table 10 provides the number of references used in the studies. While different numbers of references were utilized, it was found that the references in the studies ranged from 10 to 120.

Table 10
Reference number

Sample size	F	%
41-50	67	23.51
51-60	61	21.40
31-40	55	19.30
21-30	36	12.63
61-70	23	8.07
71-80	19	6.67
10-20	12	4.21
81-90	7	2.46

91-120	5	1.75
Total	285	100

As indicated in Table 10, it is observed that the study with the highest number of references falls within the range of 41-50 references, followed by studies with 51-60 references. The study using 91-120 references has the lowest rate at 1.75%.

4. Conclusion, Discussion and Suggestions

In this study, the aim was to shed light and evaluate the topics and methods used in studies conducted in the field of distance education during the period from March 2020 to March 2023, encompassing the onset and peak of the pandemic. To achieve this goal, an analysis was conducted on articles published in "Distance Education (DE)," "American Journal of Distance Education (AJDE)," and "The International Review of Research in Open and Distributed Learning (IRRODL)." These journals were chosen for their indexing in the Social Sciences Citation Index and their Q1/Q2 status, indicating their significance in the field of distance education. A total of 285 articles with open access permissions and published in English were identified within the specified timeframe in the categories of articles and article research.

Among the three journals examined, it is observed that during 2020-2023, IRRODL published the highest number of articles (125), followed by DE (96) and AJDE (64). In the same vein, the study by Babur et al. (2016) found the same order of publication numbers for IRRODL, DE, and AJDE during the years 2009-2013. Furthermore, these three journals were also included in the study by Zawacki-Richter et al. (2009), where they were similarly ranked as IRRODL, DE, and AJDE from 2000 to 2008. This consistency in publication trends is believed to reflect the editorial policies of these journals. Each journal varies in its number of issues and publications per volume, indicating no standardized publication volume. Therefore, the number of publications also varies. Despite analyzing 285 articles, only 57 were found to be related to the pandemic during this period. The relatively low number of pandemic-related publications is considered expected as the preparation and publication of studies in these journals require considerable time. Additionally, the ongoing publication of studies pending evaluation before the pandemic may have contributed to this situation, indicating a continuation of pandemic-related research publications.

The publication time of articles could only be determined for the DE journal among the journals examined. The absence of submission dates for articles in the other two journals hindered this evaluation. In the DE journal, it was observed that the shortest time for publication was 2 months, while the longest was 16 months. Publications mostly occurred within 4 months

and 7 months. The distinct publication time in only one journal complicates meaningful interpretation, as the high number of submissions to these journals and potential reluctance in peer review negatively affect publication times.

In this study, it was determined that the number of authors in articles varies between 1 and 17, with single-authored and 17-authored studies being present, while other studies predominantly have 7 or fewer authors. Most studies are conducted with 2 authors, followed by those with 3 authors. Considering the nature of the journals examined, the scope of the research conducted, and the collaborative benefits of multiple authors, it is considered normal for the majority of studies to have 2-3 authors. It is observed that the number of studies with five or more authors is relatively low. This could be attributed to the challenges associated with increasing communication and achieving consensus among multiple authors. In the study by Zawacki-Richter et al. (2009), single-authored studies were predominant, followed by studies with two and three authors. Similarly, Mishra et al. (2021) found that, like in their study, the majority of studies had 2 authors, followed by those with 3 authors.

When grouping article topics, a framework based on three main categories—macro-level, meso-level, and micro-level—established by Zawacki et al. (2009) was adopted, with fifteen subcategories, including an additional category named "others." Within the micro-level, a new subcategory encompassing topics such as parent/teacher satisfaction, perception, or readiness was added. Analysis revealed that micro-level topics accounted for 42.5% of the studies, followed by macro-level topics at 30.5%, and meso-level topics at 27%. Among all categories, instructional design and student characteristics were the most prevalent under the micro-level. The study also found that the topic of educational technology under the meso-level was studied as much as student characteristics. The least studied topics under the meso-level included costs and benefits, innovation and change, student support services, quality assurance, professional development, and faculty support. The predominance of course-based or easily accessible samples in conducted studies may explain this trend. Consistent with the study findings, Zawacki-Richter et al. (2009) reported a similar predominance of micro-level studies, comprising more than half of all studies reviewed, with interaction and communication (17.6%), instructional design (17.4%), and student characteristics (16.3%) being the most studied topics. Topics such as costs and benefits (1.7%) and innovation and change (1.9%) were among the least studied. Berge and Mrozowski (2001) conducted a topic analysis in ten categories, finding that design issues, interaction and active learning, and student characteristics, akin to micro-level topics, were the most frequently studied. Similar to the least studied topics identified in the

current study under the meso-level, Berge and Mrozowski (2001) identified equity, accessibility, and cost/benefit as the least studied topics. In the study by Aruğaslan and Çivril (2023), the most frequently studied topics included research on students, research on teachers, and the examination of the effectiveness of distance education-delivered courses. Comparing these topics with the research conducted in the current study suggests a similarity to micro-level topics, indicating a parallel in the most frequently studied categories. Similarly, Bozkurt and Zawacki-Richter (2021) conducted a t-SEN analysis of 1362 article abstracts and titles, identifying a high concentration on using educational technology to design learning and teaching experiences and on student learning in online environments in distance education journals. They emphasized that instructional design is a prominent area in publications related to distance education. Despite variations in years, it is possible to say that the most frequently studied topics remain similar. The ease of data collection for studies assessing the educational environment or student, as well as the desire of authors to address observed issues, may explain the intensity in research topics.

The methods used in the articles consist of quantitative, qualitative, literature review, mixed methods, instrument development and adaptation, evaluation studies, and other studies. It was observed that the method was not specified in nine studies. Similarly, high usage of quantitative methods was found in the studies by Zawacki-Richter et al. (2009) and Ozdamli and Karagozlu (2022). In Babur et al.'s (2009) study, qualitative methods were most preferred, followed by quantitative methods, literature review, and mixed methods, respectively. Aruğaslan and Çivril (2023) identified qualitative methods as most frequently used, followed by quantitative methods, with mixed methods being the least utilized. Mishra et al. (2021) noted a prevalence of studies without method, often reflective or opinion-based studies. Subsequently, quantitative, qualitative, and mixed methods were listed in that order. It is evident that there is variability in the ranking of methods used in studies, which may be influenced by the profile of articles submitted to the journals examined and the specific topics under investigation.

It was found that in a significant portion of quantitative, qualitative, and mixed research designs, the design was not specified. Aruğaslan and Çivril (2023) asserted that a substantial portion of the studies they examined did not specify the method or model used. In the current study, it was observed that case studies were most commonly used in qualitative studies where the design was specified. Trend analysis studies were prevalent in literature reviews, instrument development and adaptation studies focused on evaluation, as reported in the literature. Babur et al. (2009) reported a different pattern where survey designs were most prevalent in

quantitative methods. Case studies were similarly conducted in qualitative research. In this study, when examining the methods section, the presence or absence of a design statement was the primary criterion, and further interpretations were not made. Therefore, variability in reporting may be expected.

When examining the sample levels in the articles, a predominant trend towards students and educators is observed. It was determined that the most common group studied involves undergraduate students, accounting for 28.42% of the studies. Additionally, graduate students, K-12 students, and disabled students were also represented in the sample levels. Similarly, Babur et al. (2016) identified undergraduate students as the most studied group. Likewise, Bozkurt and Zawacki-Richter (2021) noted a predominance of studies in higher education contexts. Davies et al. (2010) found that studies with graduate students were more prevalent. Aruğaslan and Çivril (2023) classified their study group into students (50.11%), educators (38.52%), and others (11.37%). The predominance of undergraduate students in studies aligns with the findings of this study, possibly reflecting the majority of authors working in higher education institutions. Literature review studies constitute 15.09% of the sample level, likely connected to the examination of articles. The sample rate for adult education is 9.47%, possibly reflecting the appeal of distance education to adults.

It was determined that there is diversity in the data collection tools used. The most commonly used data collection method, accounting for 24.91%, involves the use of an existing scale/survey along with system records or grade points or a scale developed in the research. Some studies use a single data collection tool, whereas others use multiple tools. Studies that collected data solely through focus group interviews accounted for 1.05% of all studies, while those using only grade points/GPA accounted for 0.70%. In studies using a single data collection tool, surveys/scales developed in the research, semi-structured interview forms, and surveys consisting of document and open-ended questions were ranked accordingly. Consistently, Babur et al. (2016) found surveys to be the most commonly used tool, followed by interview forms and scales. Therefore, there is similarity in the top three rankings. In Aruğaslan and Çivril's (2023) study, interview forms/question forms were most frequently used as data collection tools. The predominance of qualitative studies at the top of the list in the reviewed studies is also reflected in the choice of data collection tools. Second in frequency is the use of scales/surveys. The diversity in data collection tools is expected in studies published in these examined journals.

The data analysis methods are divided into quantitative and qualitative approaches. Quantitative methods commonly involve descriptive and inferential analyses, along with regression analysis, structural equation modeling, and factor analyses. It has been observed that other methods such as survival analysis, phenomenological analysis, and LCA are used in about 12.02% of all studies. In qualitative data analysis, content analysis method is predominantly used, whereas in 19.61% of studies, the analysis method is not specified. Descriptive analysis and phenomenological analysis are among the least preferred methods. Although Babur et al. (2016) did not categorize their data analysis methods into quantitative and qualitative, their study aligns with the preference for descriptive analysis followed by content analysis in both quantitative and qualitative studies. Berge and Mrozowski (2001) did not categorize their data analysis methods as quantitative or qualitative but found that descriptive research (74.83%) was most common, followed by case studies, with experimental studies comprising only 6%. This scarcity of experimental studies correlates with findings in our study. Aruğaslan and Çivril (2023) identified content analysis as the most used method in data analysis, followed by descriptive statistics, which is consistent with the varied methods observed in reviewed articles.

The sample sizes varied across studies. The majority of studies (12.98%) utilized sample sizes ranging from 1 to 20. Studies with 1000 or more samples ranked second, indicating a potential skew due to the inclusion of large-scale data from institutional records. The group with 101-200 samples constituted 11.23% of all studies. Following these, studies with sample sizes ranging from 21-40, 301-400, and 201-300 were observed. Studies with 500-1000 samples were relatively fewer. Additionally, 43 studies were identified where sample sizes were deemed inappropriate. Sample sizes can vary depending on the research topic, with micro-level studies showing a higher concentration, influenced by factors affecting sample size decisions.

The number of references varies between 10 and 120 in the reviewed studies. It was observed that studies with the least number of references, specifically between 41-50, constitute 23.51% of all studies. Following this, there are studies with 61-70 references, accounting for 21.40% of the total. Studies with 81-90, 91-120, and 10-20 references were comparatively lower. Zawacki-Richter et al. (2009) categorized reference numbers into intervals ranging from 0-5 to 126-130. The intervals of 16-20 and 11-15 references were most frequent. This suggests that references can be organized to fit well within established journals without exceeding a high number. The concentration of references falls between 41 and 70, which might suffice for understanding the topic in a single article.

The research offers the following recommendations based on its findings:

- The study has certain limitations. It was confined to 285 articles published in IRRODL, ADJE, and DE journals between March 2020 and March 2023. Future studies could encompass a longer period and include reviews of articles from more diverse journals.
- To determine publication lead times in journals, specifying article submission dates could be beneficial for authors to gain insights into the process.
- Subjects least explored in the articles, such as "costs and benefits" at intermediate levels, "innovation and change," "student support services," "quality assurance," "professional development and faculty support," could be further investigated in future studies.
- The study indicates a predominant focus on higher education contexts. Therefore, increasing research efforts in other educational levels is recommended.

CONFLICT OF INTEREST STATEMENT

The author declares that there is no conflict of interest in this study.

RESEARCH AND PUBLICATION ETHICS STATEMENT

The author declares that research and publication ethics are followed in this study.

AUTHOR LIABILITY STATEMENT

The author declares that she has done every step of this work herself.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Cilt 9, Sayı 2, 280 - 317

<https://doi.org/10.29250/sead.1434121>

Gönderilme Tarihi: 08.02.2024

Makale Türü: Araştırma

Kabul Tarihi: 07.07.2024

2020-2023 Yılında Uzaktan Eğitim ile İlgili Yapılan Çalışmalara Yönelik Tematik İnceleme

Doç. Dr. Betül ÖZAYDIN ÖZKARA, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
betulozaydin@isparta.edu.tr, 0000-0002-2011-1352

Özet: Bu çalışmada uzaktan eğitim alanındaki dergiler arasında bulunan “Distance Education”, “American Journal of Distance Education” ve “The International Review of Research in Open and Distributed Learning” dergilerinde 2020 Mart-2023 Mart aralığında yayımlanmış olan çalışmaların incelenmesi amaçlanmaktadır. Böylece pandeminin yoğun olduğu süreçte uzaktan eğitim alanında çalışılan öncelikli konuların ve yöntemsel durumun analizi gerçekleştirilmiştir. Daha önce bu alanda yapılan tematik analizler incelenerek araştırmacı tarafından veri toplama formu oluşturulmuş ve 285 çalışma bu form kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışma sonunda makale yazar sayısının daha çok 2 ve 3 olduğu, makale konusunun mikro düzeyde yoğunlaştığı, en fazla öğretim tasarımı konusunda çalışmanın bulunduğu görülmüştür. Yöntem olarak ilk sırada nicel yöntemin tercih edildiği ve lisans öğrencileri ile yapılan çalışmaların ilk sırada olduğu görülmüştür. Veri toplama aracı olarak mevcut ölçeğin/anketin yanı sıra sistem kaydı, başarı notu ya da çalışmada geliştirilen bir başka ölçeğinde kullanıldığı çalışmalar ilk sırada yer almıştır. Veri analiz yöntemi olarak betimsel ve kestirimsel analizlerin daha fazla olduğu belirlenmiştir. Referans sayısının 41-60 arasında daha fazla olduğu görülmüştür. Çalışmada incelenen makalelerin yükseköğretim düzeyinde yoğunlaştığı belirlenmiş ve bu nedenle diğer düzeylerdeki çalışma sayısının arttırılabileceği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tematik inceleme, Uzaktan eğitim, Pandemi, Online öğrenme, Eğilim.

Künyesi: Özaydın-Özkara, B. (2024). Thematic review of studies on distance education conducted between 2020 and 2023, 2020-2023 yılında uzaktan eğitim ile ilgili yapılan çalışmalara yönelik tematik inceleme. *The Journal of Limitless Education and Research*, *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 9(2), 280-317. <https://doi.org/10.29250/sead.1434121>

1. Giriş

Uzaktan eğitim, eğitimde çağdaş bir olgu olarak kabul edilse de, kökeninin 1892'de Pensilvanya Eyalet Üniversitesi'nde yazışma çalışmalarının geliştirilmesine kadar dayandığı görülmektedir (Bunker,2003). Çok uzun bir geçmişi olmasa da her geçen yıl uzaktan eğitime olan ilginin dünya çapında giderek daha yaygın hale geldiği görülmektedir (Allen & Seaman, 2017; Johnston, 2020). Pandemi sürecinde ise bu ilgi zorunlu bir şekilde her eğitim seviyesinde ihtiyaç dönüşmüştür. Çünkü pandeminin eğitime olan bakış açımızı ve eğitimi yorumlama şeklimizi değiştirdiği görülmüştür (Bozkurt ve Sharma, 2020). Uzaktan eğitimin giderek yaygınlaşması bu alanda yapılan çalışmaların güncel durumlarının incelenmesi gerektiğini akla getirmektedir. Literatürde uzaktan eğitim ile ilgili yapılan çalışmaların incelendiği araştırmaların 1980'li yıllara dayandığı görülmektedir (Babur vd., 2016). Bu çalışmalar uzaktan eğitim alanında çalışılan konuları ve çalışma yöntemlerini belirlemek açısından incelenmektedir.

Çalışmalardaki konu alanları incelendiğinde; Sherry (1995) uzaktan eğitimle ilgili; kilit katılımcıların rollerini yeniden tanımlama, teknoloji seçimi ve benimseme, tasarım konuları, etkileşim ve aktif öğrenmeyi artırma stratejileri, öğrenen özellikleri, öğrenci desteği, işlemsel konular, politika ve yönetim sorunları ile eşitlik ve ulaşılabilirlik olmak üzere on araştırma konusu oluşturmuştur. Berge ve Mrozowski'nin (2001) de çalışmasında Sherry (1995) tarafından oluşturulan konu alanlarına göre gruplama yaptığı görülmüştür. Gürcan ve Çağiltay (2023) yaptıkları çalışmada 2008-2018 yılları arasında yayımlanan 27.735 dergi makalesini analiz ederek uzaktan eğitim araştırma temalarını ve eğilimlerini incelemişlerdir. Anlamsal içerik analizi yapılan çalışmada; "sistemin kurulması, medya, değerlendirme, yöntem, içerik, eğitim düzeyleri, öğrenen, araştırma yöntemleri, etkileşim-iletişim ve kaynak-malzeme-araç" olmak üzere on tema belirlenmiştir. Zawacki-Richter vd. (2009) on bir ülkeden 25 uzmanın katılımı ile gerçekleştirdiği delphi çalışmasında 695 makaleyi incelenmiş ve uzman yanıtlarının niteliksel analizi sonucunda, uzaktan eğitim araştırmaları için üç geniş meta-seviyesi oluşturmuşlardır. Bu seviyeler makro düzey, orta düzey ve mikro düzey olarak sıralanmıştır. Zawacki-Richter vd. (2009) literatürde inceledikleri çalışmaları bu konu başlıklarına göre analiz etmişlerdir. Bu düzeylerde aşağıdaki konu başlıkları yer almaktadır:

- Makro düzey: Uzaktan eğitim sistemleri ve teorileri, uzaktan öğretim sistemleri ve kurumları, teoriler ve modeller, erişim, eşitlik ve etik, eğitimin küreselleşmesi ve kültürler arası yönler, uzaktan eğitimde araştırma yöntemleri ve bilgi aktarımı

- Orta seviye: Yönetim, organizasyon ve teknoloji, eğitim teknolojisi, yenilik ve değişim, mesleki gelişim ve fakülte desteği, kalite güvencesi, öğrenci destek hizmetleri, yönetim ve organizasyon, maliyetler ve faydalar

- Mikro düzey: Uzaktan eğitimde öğretme ve öğrenme, öğretim tasarımı, öğrenme topluluklarında etkileşim ve iletişim, öğrenci özellikleri

Yapılan çalışmalarda farklı birçok dergi incelenmiş olsa da benzer dergilerde incelemelerin yapıldığı görülmüştür. Berge ve Mrozowski (2001) uzaktan eğitim ile ilgili 1990-1999 yılları arasındaki çalışmaları *The American Journal of Distance Education (AJDE)*, *Distance Education (DE)*, *Journal of Distance Education (JDE)*, *Open Learning (OL)* dergileri ile tez özetlerinden incelemiş ve toplam 890 çalışmayı analiz etmiştir. Zawacki-Richter vd. (2009) *OL*, *DE*, *AJDE*, *JDE* ve *The International Review of Research in Open and Distributed Learning (IRRODL)* dergilerinde 2000-2008 yılları arasında yapılmış olan araştırmaları incelemişlerdir. Babur vd. (2015) uzaktan eğitim ile ilgili önemli olan dergilerden *Internet and Higher Education*, *AJDE*, *IRRODL*, *Online Journal of Distance Learning Administration (OJDLA)*, *OL*, *Turkish Online Journal of Distance Education (TOJDE)*, *European Journal of Open, Distance and E-Learning (EURODL)* ve *DE* olmak üzere toplam sekiz tanesinde 2009-2013 yılları arasında yayımlanan 1233 makaleyi araştırma türü, deseni, örneklem seçimi, örnekleme yöntemi, ölçme aracı ve analiz yöntemi açısından analiz etmişlerdir. Bozkurt ve Zawacki-Richter (2021) *IRRODL*, *DE*, *OL*, *The International Journal of Distance Education Technologies (IJDET)*, *TOJDE*, *AJDE* dergilerinde 2014-2019 yılları arasında yayımlanan toplam 1362 makalenin tematik eğilimini belirlemek için metin madenciliği, sosyal ağ analizi yaklaşımlarını kullanmışlardır.

Yukarıda belirtilen çalışmaların yanı sıra daha spesifik olarak pandemi döneminde uzaktan eğitim ile ilgili yapılan çalışmaların analizleri de bulunmaktadır. Bu analizlerde de farklı veri tabanlarında ve farklı yöntemler ile yapılan incelemeler görülmektedir. Örneğin Bond (2020), pandemi sürecinde yapılan ve beş farklı uluslararası veri tabanında indekslenen K-12 düzeyinde 89 çalışmayı sistematik açıdan analiz etmiştir. Mishra vd. (2021) pandemi sürecinde e-öğrenme ile ilgili makalelerdeki eğilimi belirlemek için bibliyometrik olarak da bilinen scientometrik teknik kullanımı ile çalışmaları analiz etmişlerdir. PRISMA yaklaşımının ve SCOPUS veri tabanının kullanıldığı çalışmada tematik analiz için 330 makalenin incelemesi gerçekleştirilmiştir. Şiraz (2021) çalışmasında hem uzaktan eğitimin gelişim döneminde hem de pandemi döneminde araştırma eğilimlerini doküman analizi yöntemi ile incelemiştir. Dergipark veritabanında 2017-2020 yılları arasında yayımlanmış olan 333 makale biçim, metodoloji ve

içerik açısından analiz edilmiştir. Brika vd. (2022) pandemi sırasında yayımlanan çalışmalardaki önemli kavramsal gelişmeleri incelemek için yükseköğretimde e-öğrenme konusundaki çalışmaları incelemiştir. Web of Science veri tabanında 2020-2021 yıllarında yayımlanan 602 çalışmanın bibliyometrik analizini yapmışlardır. Aruğaslan ve Çivril (2023) Türkiye’de 2020 Mart ayından sonra yapılmış olan çalışmaları Dergipark veri tabanı üzerinden uzaktan eğitim ve Covid 19 pandemisi kelimelerinin farklı kombinasyonları ile araştırmış ve toplam 1009 çalışmayı incelemiştir. Betimsel analiz ve içerik analizi ile ilgili çalışmalar yıl, konu, yöntem/model, çalışma grubu, veri toplama aracı ve veri analiz yöntemi açısından değerlendirilmiştir. Bunların yanı sıra benzer çalışmalarda bulunmaktadır. (Örn: Doo vd., 2023; Farliana vd., 2023; Ozdamli & Karagozlu 2022; Tonbuloğlu & Akbel, 2023).

Literatürde uzaktan eğitim alanındaki eğilimi inceleyen farklı çalışmaların bulunduğu görülmüştür (Aruğaslan & Çivril, 2023; Berge & Mrozowski 2001; Bozkurt & Zawacki-Richter, 2021; Brika vd.,2022; Doo vd., 2023; Mishra vd., 2021; Şiraz, 2021; Zawacki-Richter vd., 2009) . Ancak Butler-Henderson vd.nin (2020) ifade ettiği gibi pandemi ile ilgili yapılan çalışmaların artması bu konuda analiz gerektiren literatürün de giderek arttığı anlamına gelmektedir. Dolayısı ile pandeminin uzaktan eğitime olan yansımalarının incelenmesi gerekmektedir. Uzaktan eğitim alanında ilerleyebilmek için şu an nerede bulunduğumuzu anlamak önemlidir (Hauser, 2013). Bu nedenle pandeminin uzaktan eğitim alanında yapılan çalışmalarda konu ve yöntem açısından değişikliğe neden olup olmadığı incelenmiştir. Pandemi öncesinde de birçok çalışmada değerlendirilmiş olan “Distance Education (DE)”, “International Review of Research in Open and Distance Learning (IRRODL)” ve “American Journal of Distance Education (AJDE)” dergilerinde pandeminin başladığı ve yaygın olduğu süreç içinde yapılan çalışmalar analiz edilmiş ve çalışmalar konu, içerik, metodoloji ve genel yapı açısından incelenmiştir.

2. Yöntem

2.1. Araştırma modeli

Yapılan çalışmada uzaktan eğitim ile ilgili çalışmaların pandemi süresinde nasıl şekillendiğini değerlendirmek amacıyla 2020-2023 yılları arasında yapılan çalışmalar analiz edilmiştir. Bu amaçla nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan doküman incelemesi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek’in (2008) ifade ettiği gibi doküman incelemesinde araştırması yapılan olgu veya olgular hakkındaki basılı veya elektronik materyallerin toplanmasını ve analiz edilmesi yer almaktadır. Bu çalışmada da 2020 Mart - 2023 Mart arasında DE, IRRODL ve AJDE

dergilerinde makale ve araştırma makalesi niteliğinde olan makalelerin analizi gerçekleştirilmiştir.

2.2. Dergi ve Makale Seçimi

Literatür incelemesinde daha önce yapılan çalışmalarda farklı dergi ya da veri tabanlarında tarama yapıldığı belirlenmiştir. Bu çalışmada önceki çalışmalarda da sıklıkla incelenen, Social Sciences Citation indekste taranmış olan “Distance Education”, “International Review of Research in Open and Distance Learning” ve “American Journal of Distance Education” dergilerinde yer alan makaleler incelenmiştir. Yıl sınırlaması için salgın hastalığın pandemi olarak kabul edilmeye başladığı 2020 Mart ile salgının yoğun olarak devam ettiği 2023 Mart aralığı kullanılmıştır. Belirlenen dergilerde bu tarihler arasında yayımlanan açık erişimi bulunan, İngilizce dilinde makale ve araştırma makalesi olan toplam 285 çalışma incelemeye dâhil edilmiştir. Yansı, rapor, inceleme ve röportajlar çalışma kapsamında kullanılmamıştır.

2.3. Veri toplama aracı ve veri analizi

Veri toplamak için araştırmacı tarafından daha önce yapılmış olan eğilim çalışmaları incelenmiş ve bazı çalışmalardan (Aruğaslan & Çivril 2023; Babur vd., 2016; Berge & Mrozowski, 2001; Zawacki-Richter vd., 2009) faydalanarak yeni eklemeler ve değiştirmeler ile veri toplama formu geliştirilmiştir. Makale konusu bölümünde temelde Zawacki-Richter vd. (2009) çalışmasında belirlenen konu başlıkları kullanılmış makro düzey, orta seviye ve mikro düzeyde çalışmalar gruplandırılmıştır. Bu ana başlıklara mikro düzeyde “diğer” başlığı eklenmiştir. Diğer başlığı öğretmen ve veli deneyimleri, memnuniyetleri, algıları gibi daha spesifik konuları içermektedir. Geliştirilen veri toplama formu kullanılarak belirlenen özellikteki makaleler incelenmiş ve genel yapı, yöntem ve konu açısından analizler gerçekleştirilmiştir. Nitel verinin nicel olarak düzenlendiği uzun ve iyi geliştirilmiş bir yöntem olan içerik analizi ile kelimelerin veya kavramların frekans ve sıralamanın oluşturulmasıdır (Miles & Huberman, 2016). İçerik analizinde temel amaç, verilerin anlaşılabilir olması için kavramlar ve ilişkiler oluşturulur. Betimsel analize göre daha detaylı bir inceleme bulunmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008). Yapılan çalışmada da veriler analiz edilirken içerik analizi kullanılmıştır.

2.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmada güvenilirliği sağlamak amacıyla her bir dergiden çalışmaya dâhil edilen makalelerin yaklaşık %10'u yani ADJE dergisindeki toplam 64 makaleden 7, DE dergisindeki

toplam 95 makaleden 10 ve IRRODL dergisindeki toplam 125 makaleden 13 olmak üzere 30 makale hem araştırmacı hem de bir başka araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Analiz sonucunda puanlayıcılar arası uyumun %84 olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra farklı dergilerde yayımlanan 30 makale dört hafta ara ile yeniden analiz etmiş ve uyum yüzdesi % 90 olarak belirlenmiştir. Puanlayıcılar arası ve puanlayıcılar içi güvenilirliğin %70'ten yüksek olması güvenilirliğin bir kanıtı olarak değerlendirilmektedir (Tavşancıl & Aslan, 2001). Bu nedenle belirlenen uyum yüzdelerinin yüksek olduğu ifade edilmektedir. Nitel analizde geçerliliğin sağlanmasında temel koşullardan biri verilerin daha iyi gösterilmesi olarak ifade edilmektedir (Miles & Huberman, 2016). Bu amaçla doküman incelemesi ile oluşturulan veriler araştırmacı tarafından geliştirilen form ile düzenlenerek tablo haline getirilmiş ve okunurluğun artması sağlanmıştır.

3. Bulgular

Çalışma kapsamında 2020 Mart- 2023 Mart arasında 3 farklı dergide yayımlanan toplam 285 makale incelenmiştir. Yapılan incelemede dergilerdeki makale dağılım sayısı, çalışılan konunun pandemi ile ilgili olup olmaması, basım süresi, yazar sayısı, makale konusu, araştırma yöntem ve deseni, örneklem düzeyi, veri toplama araçları, analiz yöntemleri, örneklem sayısı ve referans sayısı dikkate alınarak analiz yapılmış ve bulgular aşağıda sunulmuştur.

Distance Education dergisinde 96, International Review of Research in Open and Distributed Learning dergisinde 125 ve American Journal of Distance Education dergisinde 64 makale incelenmiştir. İncelenen çalışmalardan 57 tanesinin pandemi ile ilgili olduğu kalan 228 makalenin ise pandemi ile ilgili olmadığı görülmüştür. Tablo1'de pandemi ile ilgili çalışmaların dergi dağılımı görülmektedir.

Tablo 1

Pandemi ile ilgili yapılan çalışmaların dergi dağılımları

Dergi Adı	Toplam makale sayısı
IRRODL	25
Distance Education	22
American Journal of Distance Education	10
Genel Toplam	57

Basım süresi ile ilgili yapılan analizde sadece Distance Education dergisinde makalenin gönderim tarihi ile ilgili bilgi verilmiştir. IRRODL ve AJDE dergilerinde makale gönderim tarihi verilmediği için ne kadar sürede basıldığı ile ilgili analiz yapılamamıştır. DE dergisinde yayımlanan 96 makalenin basım süresi ise Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2

Makale basım süresi

Basım süresi	F	%
2 ay	4	4,17
3 ay	4	4,17
4 ay	18	18,75
5 ay	13	13,54
6 ay	12	12,50
7 ay	18	18,75
8 ay	9	9,38
9 ay	8	8,33
10 ay	3	3,13
11 ay	1	1,04
13 ay	3	3,13
16 ay	3	3,13
Toplam	96	100

Tablo 2’de verildiği gibi DE dergisinde basım süresinin 2 ay-16 ay arasında değiştiği ve en fazla 4 ay (%18,75) ve 7 ay (%18,75) içinde yayımlandığı görülmektedir.

Tablo 3

Makale yazar sayısı

Yazar Sayısı	AJDE	DE	IRRODL	Genel Toplam
1	6	15	17	38
2	21	30	38	89
3	16	29	39	84
4	7	10	19	36
5	10	6	3	19
6	3	4	4	11
7	1	2	3	6
8			1	1
17			1	1
Genel Toplam	64	96	125	285

Tablo 3’te makalelerin yazar sayıları verilmiştir. Yazar sayısı 1- 17 arasında değişiklik göstermektedir. 2 ve 3 yazarlı çalışmaların daha çok olduğu, 8 ve 17 yazarlı birer çalışmanın bulunduğu görülmektedir.

Makale konusu Zawacki-Richter vd. (2009) tarafından yapılan sınıflandırmada Makro düzey, orta seviye ve mikro düzey olmak üzere ve 15 alt kategoriyi içermektedir. Yapılan analiz sonucunda 15 alt kategorinin yanı sıra 16. kategori olarak diğer isimli kategori eklenmiştir. Diğer kategorisi öğretim elemanının veya ebeveynin algısı, tutumu ya da hazırbuluşluğu konularını kapsamaktadır.

Tablo 4

Makale konusu

Makale konusu	F	%
Mikro düzey (121- %42,5)		
Öğretim tasarımı	45	15,79
Öğrenci özellikleri	42	14,74
Öğrenme topluluklarında etkileşim ve iletişim	20	7,02
Diğer	14	4,91
Uzaktan öğretim sistemleri ve kurumları	21	7,37
Makro düzey (87- %30,5)		
Teoriler ve modeller	21	7,37
Uzaktan eğitim ve bilgi aktarımında araştırma yöntemleri	19	6,67
Erişim, eşitlik ve etik	18	6,32
Eğitimin küreselleşmesi ve kültürler arası yönler	8	2,81
Eğitim teknolojisi	42	14,74
Yönetim ve organizasyon	14	4,91
Orta seviye (77- %27)		
Mesleki gelişim ve öğretim üyesi desteği	9	3,16
Kalite güvencesi	5	1,75
Öğrenci destek hizmetleri	3	1,05
İnnovasyon ve değişim	2	0,70
Maliyetler ve faydalar	2	0,70
Genel Toplam	285	100

Tablo 4’de verilen bilgilere göre yapılan çalışmaların en fazla mikro seviyede yer alan öğretim tasarımı (%15,79) konusunda, sonrasında yine mikro düzeyde yer alan öğrenci özellikleri (%14,74) ve orta seviyede bulunan eğitim teknolojisi (%14,74) konusunda olduğu görülmektedir. Tüm çalışmalara bakıldığında ise makro düzey olarak gruplanan uzaktan eğitim sistemleri ve teorileri ile ilgili çalışmaların 87, orta seviye olarak gruplanan yönetim, organizasyon ve teknoloji ile ilgili çalışmaların 77 tane olduğu görülmüştür. Diğer olarak kodlanan yeni kategori mikro düzey çalışmalara daha yakın olduğu için bu düzeye eklenmiş ve mikro düzey kategoride toplam 121 çalışma olduğu görülmüştür. Dolayısı ile en fazla çalışmanın uzaktan eğitimde öğrenme ve öğretme ile ilgili yapıldığı söylenebilir.

Tablo %5’de incelenen makalelerde kullanılan yöntem ve desen ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Çalışmalarda nicel, nitel, alan yazın, karma, araç geliştirme ve uyarlama, değerlendirme, diğer ve belirtilmemiş yöntemlerin kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 5

Makale yöntemi ve deseni

Yöntem	Desen	Makale Sayısı
Nicel (111)	Belirtilmemiş	86
	Diğer (Betimsel araştırma, Deneysel-tek denekli, Karşılaştırmalı çalışma, Mincerian kazanç fonksiyonu...)	7
	Deneysel desen-yarı deneysel	5
	Kesitsel tarama	3
	Korelasyon	3
	Tarama	3
	Nedensel karşılaştırmalı	2
	Yarı deneysel	2
	Belirtilmemiş	28
	Durum çalışması	19
Nitel (63)	Fenomenoloji	6
	Diğer (Zaltman Metafor Ortaya Çıkarma, Duygu analizi, Eylem araştırması...)	5
	Kuram oluşturma (grounded theory)	3
	Çoklu Durum çalışması	2
	Trend analizi	14
	Alanyazın derleme	10
Alanyazın(40)	Belirtilmemiş	7
	Diğer (Ağ yöntemi, Kuram oluşturma, Metin madenciliği- sosyal ağ analizi...)	6
	Sistematik gözden geçirme	3
	Belirtilmemiş	13
	Keşfedici	7
Karma(34)	Açıklayıcı sıralı tasarım	5
	Diğer (Kuram oluşturma (grounded theory), Sıralı karma yöntem, Yakınsama modeli..)	4
	Çeşitleme	3
	Sıralı açıklayıcı	2
Araç geliştirme ve uyarlama, değerlendirme(18)	Araç geliştirme	13
	Uyarlama	3
	Diğer (Değerlendirme, Yeniden doğrulama)	2
Diğer(10)	Belirtilmemiş	6
	Deneysel desen-yarı deneysel	2
	Diğer (Değerlendirme, Tasarım + Deneysel)	2
Belirtilmemiş (9)	Diğer (Analitik değerlendirme, Bibliyografik çalışma, OPV (çevrimiçi foto ses), Tasarım + Deneysel...)	6
	Belirtilmemiş	3

Tablo 5’de görüldüğü gibi incelenen 285 makalede kullanılan yöntemler sıralandığında ilk sırada tüm çalışmaların %38,35’ini oluşturan 111 makalede nicel yöntemin kullanıldığı belirlenmiştir. Nicel yöntemi %22,10 oranını oluşturan 63 makale ile nitel yöntem takip etmiştir. Sonra sırası ile alanyazın çalışmaları (%14,03/40 makale), karma çalışmalar (%11,93/34 makale), ölçme aracı geliştirme veya Türkçe’ye uyarlama ya da değerlendirme çalışmaları (%6,32/18 makale), kullanılan diğer yöntemlerin yer aldığı çalışmalar (%3,51/10 makale) ve yöntemin belirtilmediği çalışmalar (%3,16/9 makale) olduğu belirlenmiştir.

Her bir yöntemde hangi desenin kullanıldığı incelenmiştir. Çalışmaların çoğunda kullanılan desenin belirtilmediği görülmektedir. Nicel çalışmalar, nitel çalışmalar, karma çalışmalar ve diğer çalışmalarda desenin belirtilmediği çalışmaların en fazla olduğu görülmektedir. Desen ile ilgili bilgi verilen çalışmalarda ise nitel çalışmalarda durum çalışmasının, alan yazın çalışmalarında trend analizinin, karma çalışmalarda keşfedici desenin, araç geliştirme ve uyarılama, değerlendirme çalışmalarında yeni araç geliştirmenin yer aldığı görülmüştür.

Tablo 6'da çalışmalardaki örneklem düzeyleri değerlendirilmiştir. Örneklem düzeyleri çeşitlilik göstermekle birlikte, lisans öğrencisi, yetişkin bireyler, makaleler, lisans üstü öğrenciler, akademisyenler kategorilerinde yoğunlaşmaktadır.

Tablo 6

Örneklem Düzeyi

Örneklem düzeyi	F	%
Lisans Öğrencisi	81	28,42
Makale	43	15,09
Yetişkin	27	9,47
Uygun değil	24	8,42
Lisansüstü Öğrencisi	23	8,07
Öğretmen-K12	19	6,67
Akademisyen	13	4,56
Diğer (Ue öğrencisi, Öğrenme lideri, Üstün yetenekli öğrenci vb.)	9	3,16
Öğrenci-K12	8	2,81
Lisans Öğrencisi+ Yüksek Lisans Öğrencisi	7	2,46
Lisans öğrencisi+ Akademisyen	6	2,11
Sistem Verileri	6	2,11
Eğitim-Öğretim Tasarımcısı	5	1,75
Veli	4	1,40
Katılımcı	3	1,05
Yönetici	3	1,05
Engelli öğrenciler	2	0,70
Lise öğrencisi	2	0,70
Toplam	285	100

Tablo6' ya göre incelenen tüm çalışmaların %28,42'si ile ilk sırada lisans öğrencileri ile yapılan çalışmaların yer aldığı görülmüştür. Daha önce yapılan makalelerin kullanıldığı çalışmalar ise %15,09 ile ikinci sırada yer almıştır. Sadece bir tane olduğu için diğer grubuna dâhil edilen çalışmalar arasında ise uzaktan eğitim öğrencileri, öğrenme liderleri, özel eğitimciler, üstün yetenekli öğrenciler, kalite koordinatörleri, açık ders kitapları ve mühendisler ile yapılan çalışmaların yer aldığı da görülmektedir.

Tablo 7'de çalışmalarda kullanılan veri toplama araçları gösterilmiştir. Bazı çalışmalarda tek veri toplama aracının kullanıldığı bazı çalışmalarda ise birden fazla veri toplama aracının kullanıldığı belirlenmiştir.

Tablo 7

Veri toplama aracı

Veri toplama aracı	F	%
Mevcut ölçek/anket +sistem kaydı/başarı notu/geliştirilen ölçek	71	24,91
Araştırmada geliştirilen anket/ölçek	48	16,84
Yarı yapılandırılmış görüşme	38	13,33
Doküman	30	10,53
Açık uçlu sorulardan oluşan anket	25	8,77
Diğer (Değerlendirme formu/gözlemsel veriler/tartışma formu/rapor vb.)	17	5,96
Araştırmada geliştirilen anket/ölçek + başarı notu/GNO/Doküman	15	5,26
Sistem kayıtları	12	4,21
Yarı yapılandırılmış görüşme + doküman/odak grup görüşmesi	7	2,46
Uyarlanmış ölçek	5	1,75
Tartışma formu +yansı raporu + anket	5	1,75
Sistem kayıtları+ GNO/anket/etkinliğe katılım	4	1,40
Odak grup görüşmesi	3	1,05
Odak grup görüşmesi + yansı raporu/sevir defteri	3	1,05
Başarı notu/GNO	2	0,70
Toplam	285	100

Tablo 7'ye göre ilk sırada 71 çalışmada kullanıldığı görülen mevcut anket/ölçek ile birlikte sistem kaydı, başarı notu ya da çalışmada geliştirilen ölçeğin birlikte kullanımı yer almıştır. Sonrasında araştırmada geliştirilen anket/ölçek kullanımı bulunmaktadır.

Tablo8'de araştırmalarda kullanılan veri analiz yöntemi görülmektedir. Nicel ve nitel analiz olmak üzere iki ana sınıflama yapılmıştır. Nicel ve nitel analiz yöntemlerinde kullanılan analizler gruplanmıştır.

Tablo 8

Veri analiz yöntemi

Veri analiz Yöntemi	F	%
Nicel		
Betimsel analiz + Kestirimsel analiz (t testi/ kıkare/ regresyon/ korelasyon/Mann Whitney U/ Wilcoxon/Anova/Ancova/post hoc vb..) + Geçerlik /Güvenirlilik	100	54,65
Diğer (Hayatta kalma analizi, fenomolojik analiz,LCA analiv vs..)	32	12,02
Regresyon/Çoklu Regresyon	22	8,20
Yapısal Eşitlik modellemesi/En küçük kareler	15	7,65
Açımlayıcı Faktör Analizi+ Doğrulayıcı Faktör Analizi	14	17,49
Toplam	183	100
Nitel		
İçerik analizi	27	26,47
Tematik analiz	22	21,57
Belirtilmemiş	20	19,61
Diğer	18	17,65
Açık kodlama-eksenel kodlama-seçici kodlama	7	6,86
Betimsel analiz	5	4,90
Fenomenolojik analiz	3	2,94
Toplam	102	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi nicel analiz kullanılan 183 çalışmada ilk sırada 100 çalışmada betimsel analiz, kestirimsel analiz ve geçerlik güvenirlik analizlerinin yapıldığı ve en sık kullanılan

analiz yöntemi olduğu görülmektedir. Nitel analiz yönteminin kullanıldığı toplam 102 çalışma içinde içerik analizi yönteminin 27 çalışmada kullanıldığı ve ilk sırada tercih edilen veri analiz yöntemi olduğu belirlenmiştir. Hangi yöntemin kullanıldığı belirtilmeyen çalışma sayısı ise ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 9'da örneklem sayısı verilmiştir. Araştırmalardan 43 tanesinin örneklem sayısı belirtmeye uygun olmadığı görülmüştür. Örneklem sayısı belirtilen çalışmalar ise büyükten küçüğe doğru sıralanmıştır.

Tablo 9

Örneklem sayısı

Örneklem Sayısı	F	%
1-20	37	12,98
21-40	25	8,77
41-60	15	5,26
61-80	13	4,56
81-100	14	4,91
101-200	32	11,23
201-300	18	6,32
301-400	19	6,67
401-500	14	4,91
501-600	7	2,46
601-700	6	2,11
701-800	1	0,35
801-900	4	1,40
900-1000	5	1,75
1000 ve üstü	32	11,23
Uygun değil	43	15,09
Toplam	285	100

Tablo 9'da görüldüğü gibi örneklem sayısı belirtilen çalışmalardan en fazla 1-20 arasında örneklem sayısı bulunan çalışma olduğu belirlenmiştir. 1-20 arası örneklem sayısına sahip 37 çalışma olup tüm çalışmaların %12,98'ini oluşturmaktadır. İkinci sırada 101-200 arasında örneklem ile yapılan çalışmaların yer aldığı ve tüm çalışmaları %11,23'ünü oluşturduğu belirlenmiştir.

Tablo 10'da çalışmalarda kullanılan kaynakça sayıları verilmiştir. Farklı sayıda kaynakça kullanılmış olsa da çalışmalardaki kaynakçaların 10 - 120 arasında değişiklik gösterdiği belirlenmiştir.

Tablo 10

Referans Sayısı

Örneklem Sayısı	F	%
41-50	67	23,51
51-60	61	21,40
31-40	55	19,30
21-30	36	12,63
61-70	23	8,07
71-80	19	6,67
10-20	12	4,21
81-90	7	2,46
91-120	5	1,75
Toplam	285	100

Tablo 10’da görüldüğü gibi en fazla 41-50 arasında referansı olan çalışmanın bulunduğu sonrasında 51-60 arasında referans bulunan çalışmanın yer aldığı görülmüştür. 91-120 arasında referans kullanan çalışma oranının ise %1,75 ile en az olduğu belirlenmiştir.

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu çalışmada pandeminin başladığı ve yoğun olduğu dönemi içeren 2020 Mart - 2023 Mart aralığında uzaktan eğitim alanında yapılan çalışmalardaki konuların ve kullanılan yöntemlerin incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda belirtilen dönemde “Distance Education (DE)”, “American Journal of Distance Education (AJDE)” ve “The International Review of Research in Open and Distributed Learning (IRRODL)” dergilerinde yayımlanmış olan çalışmaların analizi yapılmıştır. Social Sciences Citation Index’de taranan ve Q1/Q2 ‘de yer alan dergiler olması nedeni ile uzaktan eğitim alanında değerli görülen DE, IRRODL ve AJDE dergilerinde belirtilen tarih aralığında makale ve makale araştırması kategorisinde bulunan açık erişim izni olan ve İngilizce dilinde toplam 285 makalenin yer aldığı belirlenmiştir. Çalışma kapsamında bu makaleler analiz edilmiş ve sonuçları aşağıdaki şekilde değerlendirilmiştir.

Çalışma kapsamında incelenen üç dergi arasında 2020-2023 yılları arasında en çok makale yayımlayan derginin IRRODL(125) sonrasında DE(96) ve ADJE(64) olduğu görülmektedir. Benzer şekilde bu üç derginin de incelendiği Babur vd.’nin (2016) çalışmasında 2009-2013 yılları arasında yayımlanan makale sayılarında IRRODL, DE ve ADJE sıralamasının aynı şekilde olduğu görülmüştür. Ayrıca Zawacki-Richter vd.’de (2009) incelediği dergiler arasında bu çalışmadaki üç dergi yer almaktadır. 2000-2008 yılları arasında da yayın miktarı benzer şekilde IRRODL, DE ve ADJE olarak sıralanmaktadır. Bu durumun dergilerin yayın politikasına bağlı olduğu düşünülmektedir. Her bir derginin cilt sayısı ve ciltteki yayın sayısı değişiklik göstermekte ve

belirli bir standart bulunmamaktadır. Bu nedenle yayın sayıları da değişmektedir. İncelenen makale sayısı 285 olmasına rağmen bu dönemde pandemi ile ilgili yayımlanan makale sayısının ise sadece 57 olduğu belirlenmiştir. Pandemi ile ilgili yayın sayısının çok olmaması beklenen bir durum olarak değerlendirilmektedir. Çünkü incelenen dergiler kapsamında bir çalışmanın hazırlanarak yayına hazır hale gelmesi vakit gerektirmektedir. Ayrıca pandemi öncesinde değerlendirilmeyi bekleyen çalışmaların yayınlanmaya devam ediyor olması da bu durumun oluşmasında bir diğer etken olarak düşünülmektedir. Bu da pandemi ile ilgili çalışmaların yayınlanmaya devam edeceğini göstermektedir.

Makale basım süresi incelenen dergilerden sadece DE dergisinde belirlenebilmiştir. Diğer iki dergide makale gönderim tarihinin verilmemiş olması bu değerlendirmeyi engellemiştir. DE dergisinde ise en kısa sürenin 2 ay en uzun sürenin ise 16 ay olduğu görülmektedir. Yayımlanmanın en çok 4 ay ve 7 ay içinde gerçekleştiği görülmüştür. Sadece bir dergide basım süresinin belirgin olması bu konuda çok anlamlı bir yorum yapılmasını zorlaştırmaktadır. Çünkü bu kategoride yer alan dergilere gönderilen yayın sayısındaki fazlalığın ve hakem olma konusundaki isteksizliğin basım süresini negatif yönde etkilediği bilinmektedir.

Makalelerdeki yazar sayısının 1 ile 17 arasında değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir. Ancak 8 yazarlı ve 17 yazarlı birer çalışma mevcuttur diğer çalışmalarda ise 7 ve daha az yazarın olduğu görülmüştür. Çalışmalar en fazla 2 yazarlı sonrasında 3 yazarlı olacak şekilde yapılmaktadır. İncelenen dergilerin niteliği, yapılan araştırmaların kapsamı ve birden fazla yazar ile çalışmanın işbirliği sağlama açısından faydası düşünüldüğünde yazar sayısının 2-3 olarak yoğunluk göstermesinin normal olduğu düşünülmektedir. Yazar sayısı beş ve üstünde olan çalışma sayısının nispeten daha az olduğu görülmektedir. Bu durumun nedeninin ise yazar sayısının artmasının iletişim ve çalışmada ortak anlayışın oluşmasının zorluğu olabileceği düşünülmektedir. Zawacki-Richter vd.'nin (2009) çalışmasında ise ilk sırada tek yazarlı çalışmaların bulunduğu sonrasında iki ve üç yazarlı çalışmaların yer aldığı görülmüştür. Mishra vd.'nin (2021) çalışmasında ise yapılan çalışmaya benzer şekilde en fazla 2 yazarlı sonrasında 3 yazarlı çalışmaların bulunduğu belirlenmiştir.

Makale konusu gruplanırken Zawacki vd. (2009) tarafından belirlenen makro düzey, orta seviye ve mikro düzey olmak üzere toplam üç ana kategori ile onbeş alt başlık temel alınmış ve bu başlıklara diğer isimli yeni bir kategori dâhil edilmiştir. Mikro düzeyde bu başlıklara diğer isimli yeni bir başlık eklenmiş ve veli/öğretmen memnuniyeti, algısı veya hazırbulunuşluğu gibi konuları içeren çalışmalar dâhil edilmiştir. Analiz sonucunda incelenen çalışmalarda ilk sırada

%42,5 oranında mikro düzeydeki konuların sonrasında %30,5'ini oluşturan makro düzey konuların ve son olarak %27'sini oluşturan orta seviye konuların yer aldığı belirlenmiştir. Bütün başlıklar içinde en fazla mikro düzey altında bulunan öğretim tasarımı ve öğrenci özellikleri ile ilgili çalışmalara yer verildiği belirlenmiştir. Orta seviyede yer alan eğitim teknolojisi konusunun da öğrenci özellikleri konusu kadar çalışıldığı belirlenmiştir. Orta seviye altında yer alan maliyetler ve fayda, inovasyon ve değişim, öğrenci destek hizmetleri, kalite güvencesi ve mesleki gelişim ile öğretim üyesi desteği konularının ise en az çalışılan konuları oluşturduğu belirlenmiştir. Yapılan çalışmaların daha çok ders bazında ya da kolay ulaşılan örneklerle yapılmıyor olması bu durumun nedeni olarak değerlendirilebilir. Çalışma sonuçlarına paralel olarak Zawacki-Richter vd. (2009) tarafından incelenen makalelerde de en çok mikro düzey çalışmalar olduğu ve tüm çalışmaların yarısından fazlasını oluşturduğu belirlenmiştir. Etkileşim ve iletişim (%17,6), öğretim tasarımı (%17,4) ve öğrenci özellikleri (%16,3) ilk sıraları oluşturan çalışma konularıdır. Maliyetler ve fayda (%1,7), inovasyon ve değişim (%1,9) konuları ise en az çalışma yapılan konular arasında yer almaktadır. Berge ve Mrozowski (2001) on kategoride konu incelemesi yapmıştır. Yapılan çalışmada mikro düzeyde bulunan başlıklar ile benzer olan tasarım sorunları, etkileşim ve aktif öğrenme ile öğrenci özellikleri konularının en sık çalışıldığı belirlenmiştir. Mevcut çalışmada orta seviyede bulunan ve az çalışılan konulara benzer olarak Berge ve Mrozowski (2001) eşitlik, erişilebilirlik ve maliyet/fayda konularının en az çalışılan konular olduğunu belirlemişlerdir. Aruğaslan ve Çivril'in (2023) çalışmasında ise en sık çalışılan ilk üç konu sırası ile öğrenciler üzerine yapılan çalışmalar, öğretmenler üzerine çalışmalar ve uzaktan eğitimle verilen derslerin etkinliklerin vb. incelenmesi konularından oluşmaktadır. Bu konuların yapılan araştırmayla kıyaslanması durumunda mikro düzeydeki konulara yakın olduğu ifade edilebilir. Bu durum en sık yapılan çalışma kategorisinde benzerlik olduğunu düşündürmektedir. Yine benzer şekilde Bozkurt ve Zawacki-Richter (2021) tarafından 1362 makalenin özet ve başlığında yapılan t-SEN analizi sonucu en sık öğrenme ve öğretme deneyimi tasarlamak için eğitim teknolojisi kullanımı ile çevrimiçi ortamlardaki öğrenci öğrenimi konularının yoğun olduğu belirlenmiştir. Öğrenme tasarımı konusunun uzaktan eğitim dergilerindeki yayınların başlıca ilgili alanında bulunduğunu belirlemişlerdir. Yıllar farklılık göstermiş olsa da en sık çalışılan konuların benzer olduğunu söylemek mümkündür. Eğitim ortamının ya da öğrencinin değerlendirilmesi ile yapılan çalışmalar için veri toplamanın daha kolay olması araştırma konularındaki yoğunluğun nedenini açıklayabilir. Ayrıca yazarların gözlemlediği sorunlar üzerine çalışma yapma isteği de bu durumun bir diğer nedeni olarak değerlendirilmektedir.

Makalelerde kullanılan yöntemler sırasıyla nicel, nitel, alanyazın, karma, ölçme aracı geliştirme ve uyarlama, değerlendirme çalışmaları ile diğer çalışmalardan oluşmaktadır. 9 çalışmada ise yöntemin belirtilmediği görülmüştür. Benzer şekilde Zawacki-Richter vd.'nin (2009) ve Ozdamli ve Karagozlu'de (2022) çalışmalarında da nicel yöntemin kullanım oranının yüksek olduğu belirlenmiştir. Babur vd. (2009) çalışmasında ise nitel yöntemin en çok tercih edildiği, sonrasında nicel yöntem, literatür taraması ve karma yöntem şeklinde sıralandığı görülmektedir. Aruğaslan ve Çivril'in (2023) çalışmasında ilk sırada nitel sonra nicel ve en az karma yöntemin kullanıldığı belirlenmiştir. Mishra vd. (2021) ise ilk sırada yöntem olmayan çalışmaların bulunduğunu bunun yansıtıcı veya görüşe dayalı çalışmalardan kaynaklandığını belirtmiştir. Sonrasında ise sırası ile nicel, nitel ve karma çalışmaların bulunduğu belirtilmiştir. Görüldüğü gibi çalışmalarda kullanılan yöntem sıralaması farklılık göstermektedir. Bu durumun incelenen dergilere gönderilen makale profiline ve incelenen konuya bağlı olabileceği düşünülmektedir.

Nicel, nitel ve karma araştırmalarda kullanılan desenlerin büyük bir kısmında desenin belirtilmediği belirlenmiştir. Aruğaslan ve Çivril'de (2023) inceledikleri çalışmaların önemli bir kısmında yöntem ya da modelin belirtilmediğini ifade etmişlerdir. Mevcut çalışmada desen belirtilen nitel çalışmalarda en çok durum çalışmasının yapıldığı görülmüştür. Alan yazında trend analizi çalışmalarının, ölçme aracı geliştirme ve uyarlama, değerlendirme çalışmalarında araç geliştirme çalışmalarının en sık yapıldığı belirlenmiştir. Babur vd.'nin (2009) çalışmasında ise farklı olarak nicel yöntemde en fazla tarama deseninin kullanıldığı belirtilmiştir. Nitel çalışmalarda benzer şekilde durum çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada yöntem kısmı incelenirken araştırmada desenin ifade edilip edilmediği esas alınmış çıkarım yapılmamıştır. Bu nedenle farklılık olması muhtemel olarak düşünülmektedir.

Örneklem düzeyleri incelendiğinde öğrenci ve öğretmen ağırlıklı bir eğilim olduğu görülmektedir. Öğrencilerin farklı düzeylerde bulunduğu en çok lisans düzeyindeki öğrencilerle (%28,42) çalışma yapıldığı belirlenmiştir. Ayrıca lisansüstü öğrenci, K-12 düzeyinde öğrenci, engelli öğrencilerinde örneklem düzeyinde yer aldığı görülmüştür. Benzer şekilde Babur'un vd. (2016) çalışmasında da ilk sırada lisans öğrencileri ile yapılan çalışmaların olduğu görülmüştür. Benzer şekilde Bozkurt ve Zawacki-Richter (2021) çalışmasında da yükseköğretim bağlamındaki çalışmaların daha çok olduğu görülmüştür. Davies vd.'nin (2010) çalışmalarında ise lisansüstü öğrencilerle yapılan çalışmaların daha çok olduğu belirlenmiştir. Aruğaslan ve Çivril (2023) çalışma grubunu öğrenci (%50,11), öğretmen (%38,52) ve diğer (%11,37) olarak sınıflandırmıştır. Öğrenci ile yapılan çalışmaların ilk sırasında ise önlisans/lisans öğrencilerinin yer alması yapılan

çalışma ile örtüşmektedir. Bu durumun yazarların çoğunlukla yükseköğretim kurumlarında çalışıyor olmasına bağlı olabileceği düşünülmektedir. Alan yazın çalışmalarının bulunması makale incelemelerinin yapılması ile bağlantılı olarak örneklem düzeyindeki %15,09'luk kısmı oluşturmaktadır. Yetişkin düzeyindeki örneklem oranı ise %9,47'lik kısmı oluşturmaktadır. Bu oran uzaktan eğitimin yetişkinlere de hitap ediyor olmasına bağlanabilir.

Veri toplama araçlarının çeşitlilik gösterdiği belirlenmiştir. Mevcut bir ölçek/anket ile birlikte sistem kaydı ya da başarı notu veya araştırmada geliştirilen bir ölçeğin kullanımı en sık kullanılan veri toplama araçlarını oluşturmakta ve %24,91'lik oran ile ilk sırada yer almaktadır. Bazı çalışmalarda tek veri toplama aracı kullanılırken bazı çalışmalarda birden fazla veri toplama aracının kullanıldığı görülmektedir. Sadece odak grup görüşmesi ile veri toplanan çalışmaların tüm çalışmaların %1,05'ini oluşturduğu, sadece başarı notu/GNO kullanılan çalışmaların ise tüm çalışmaların %0,70'ini oluşturduğu belirlenmiştir. Tek veri toplama araçlarında sırayla araştırmada geliştirilen anket/ölçek, yarı yapılandırılmış görüşme formu, doküman ve açık uçlu sorulardan oluşan anketlerin sıralandığı belirlenmiştir. Sonuçlara paralel olarak Babur vd.'nin (2016) çalışmasında da ilk sırada anket, sonrasında görüşme formu, ölçek sıralamasının olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle ilk üçteki sıralamanın benzer olduğu söylenebilir. Aruğaslan ve Çivril (2023) çalışmasında veri toplama aracı olarak en sık görüşme formu/soru formu kullanılmıştır. İncelenen çalışmalarda ilk sırada nitel çalışmaların bulunması veri toplama aracına da yansımıştır. İkinci sırada ise ölçek/anket kullanımı gelmektedir. Mevcut çalışmada incelenen dergilerde yayın yapabilmek için veri toplama araçlarında çeşitlilik olması beklenen bir durumdur.

Veri analiz yöntemleri nicel ve nitel olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Nicel yöntemde en sık betimsel ve kestirimsel analizler kullanılırken, regresyon analizi, yapısal eşitlik modellemesi ve faktör analizlerinin de bulunduğu görülmüştür. Hayatta kalma analizi, fenomolojik analiz, LCA analizi gibi farklı yöntemlerinde kullanıldığı ve bu farklı yöntemlerin tüm çalışmaların %12,02'sini oluşturduğu belirlenmiştir. Nitel veri analizi yönteminde ise ilk sırada içerik analizi yöntemi kullanılırken çalışmaların %19,61'inde analiz yönteminin belirtilmediği görülmektedir. Betimsel analiz ile fenomolojik analiz yöntemlerinin ise en az tercih edilen yöntemler olduğu görülmüştür. Babur vd. (2016) veri analiz yöntemlerini nicel-nitel olarak ayırmamış olsa da ilk sırada betimsel analiz, ikinci sırada içerik analizi kullanımı bu çalışmadaki nicel ve nitel çalışmalarda tercih edilen ilk veri analiz yöntemleri ile örtüşmektedir. Berge ve Mrozowski'de (2001) çalışmasında veri analiz yöntemini nitel ve nicel olarak kategori etmemiş ancak ilk sırada betimsel araştırmaların (%74,83) yapıldığı, ikinci sırada durum çalışmalarının yer aldığı, deneysel çalışmaların ise sadece

%6 olduğunu belirlemiştir. Deneysel çalışma azlığı yapılan çalışma ile örtüşmektedir. Aruğaslan ve Çivril (2023) veri analizinde ilk sırada içerik analizi yöntemi sonrasında betimleyici istatistiklerin kullanıldığını belirlemiştir. Yine incelenen makaleler ile paralel olarak kullanılan yöntemde de farklılaşma olması beklenen bir durumdur.

Örneklem sayısı çalışmalarda farklılaşmaktadır. En fazla 1-20 arasında örneklem sayısı kullanan çalışmalar bulunmakta ve tüm çalışmaların %12,98'ini oluşturmaktadır. 1000 ve üstünde örneklem kullanan çalışmalar ikinci sırada yer almaktadır. 1000 örnekleminin üstü gruplanmadığı için bu grupta yer alan çalışma diğer gruplara göre daha fazla olabilir. Ayrıca sistem kayıtları ile toplanan verilerin de olması örneklem sayısının fazla olmasında etken olarak düşünülmektedir. 101-200 arası örneklem grubu tüm çalışmaların %11.23'ünü oluşturmaktadır. Sonrasında sırası ile 21-40, 301-400, 201-300 arasında örneklem kullanan çalışmalar sıralanmaktadır. 500-1000 arasında örneklem kullanan çalışma sayısının ise nispeten daha düşük olduğu görülmüştür. Örneklem sayısı vermeye uygun olmayan 43 çalışmanın bulunduğu da görülmüştür. Örneklem sayısı da konuya bağlı olarak değişiklik gösterebilmektedir. Mikro çalışmalarda yoğunluk olması ve örneklem düzeyi örneklem sayısına etki eden değişkenler arasında bulunmaktadır.

Referans sayısı 10 ile 120 arasında değişmektedir. En azla 41-50 arasında kaynakçası olan çalışmanın bulunduğu ve tüm çalışmaların %23,51'ini oluşturduğu görülmüştür. Sorasında %21,40'lık oranla 61-70 arası kaynakçası bulunan çalışma mevcuttur. 81-90, 91-120 ve 10-20 arası kaynakçası bulunan çalışmaların ise düşük olduğu görülmektedir. Zawacki-Richter vd. (2009) referans sayısını 0-5 ile 126-130 arasında değişen aralıklar ile gruplandırmıştır. 16-20 ve 11-15 referans sayısının en sık olduğu görülmüştür. Bu durum kaynakça sayısının çok da fazla olmadan konunun belirlenen iyi dergilerde yayımlanacak şekilde düzenlenebileceğini düşündürmektedir. Kaynakça sayısının 41-70 arasında yoğun olduğu ifade edilebilir. Bu sayıdaki kaynakçanın ise bir makalede konun anlaşılabilmesi için yeterli olabileceği düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda şu öneriler sunulmaktadır:

- Yapılan çalışmada bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. Çalışma Mart 2020 – Mart 2023 yılları arasında, IRRODL, ADJE ve DE dergilerinde yayımlanan 285 makale ile sınırlandırılmıştır. Bundan sonra yapılacak çalışmalar daha uzun bir dönemi içeren ve daha çeşitli dergilerdeki makalelerin yer aldığı incelemeler şeklinde olabilir.
- Dergilerdeki makale basım sürelerinin belirlenebilmesi için makale geliş tarihlerinin de belirtilmesi yazarların süreç hakkında fikir edinmesi açısından faydalı olabilir.

- Yapılan çalışmalarda makale konusu olarak en az çalışılan konular arasında yer alan orta seviyedeki “maliyetler ve fayda”, “inovasyon ve değişim”, “öğrenci destek hizmetleri”, “kalite güvencesi”, “mesleki gelişim ve öğretim üyesi desteği” konularının daha fazla çalışılması önerilebilir.
- Yapılan çalışmalarda yükseköğretim bağlamında çok çalışıldığı görülmüştür. Diğer düzeylerdeki çalışma sayısı arttırılabilir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI

Yazar bu çalışmasında herhangi bir şekilde çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ BEYANI

Yazar bu çalışmasında araştırma ve yayın etiğine uyulduğunu beyan eder.

Yapılan araştırma makale incelemesini içerdiği için etik kurul izni alınmamıştır.

YAZAR SORUMLULUK BEYANI

Yazar bu çalışmanın her aşamasını kendisinin yaptığını beyan eder.

REFERENCES/KAYNAKLAR

- Allen, I. E., & Seaman, J. (2017). Digital Compass Learning: Distance Education Enrollment Report 2017. *Babson survey research group*.
- Aruğaslan, E. & Çivril, H. (2023). Türkiye’de covid-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitim ile ilgili yapılan akademik çalışmalar üzerine bir analiz. Ş., Koca, E., Bay (Eds.) *Eğitim Bilimlerinde Uluslararası Araştırma ve Derlemeler* içinde (315-333). Serüven Yayınevi.
- Babur, A., Kiper, A., Çukurbaşı, B., Özer, E. A., Tonbuloğlu, İ., Küçük, Ş., Canan-Güngören, Ö., Demirhan, E., Kıyıcı, M., & Horzum, M. B. (2016). 2009-2013 yılları arasında uzaktan eğitim dergilerinde yayınlanan makalelerin yönlemsel açıdan incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 6(1), 123-140. <https://doi.org/10.19126/suje.70220>
- Berge, Z. L., & Mrozowski, S. (2001). Review of research in distance education, 1990 to 1999. *American Journal of Distance Education*, 15(3), 5-19. <https://doi.org/10.1080/08923640109527090>
- Bond, M. (2020). Schools and emergency remote education during the COVID-19 pandemic: A living rapid systematic review. *Asian Journal of Distance Education*, 15(2), 191-247. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4425683>

- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083>
- Bozkurt, A., & Zawacki-Richter, O. (2021). Trends and patterns in distance education (2014–2019): A synthesis of scholarly publications and a visualization of the intellectual landscape. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 22(2), 19-45. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v22i2.5381>
- Brika, S. K. M., Chergui, K., Algamdi, A., Musa, A. A., & Zouaghi, R. (2022). E-learning research trends in higher education in light of COVID-19: a bibliometric analysis. *Frontiers in Psychology*, 12(2), 1-10. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.762819>
- Bunker, E. L. (2003). The history of distance education through the eyes of the International Council for Distance Education. *Handbook of distance education*, 49-66.
- Butler-Henderson, K., Crawford, J., Rudolph, J., Lalani, K., & Sabu, K. M. (2020). COVID-19 in higher education literature database (CHELD V1): An open access systematic literature review database with coding rules. *Journal of Applied Learning & Teaching*, 3(2), 1–6. <https://doi.org/10.37074/jalt.2020.3.2.11>
- Davies, R. S., Howell, S. L., & Petrie, J. A. (2010). A review of trends in distance education scholarship at research universities in North America, 1998-2007. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 11(3), 42-56. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v11i3.876>
- Doo, M. Y., Zhu, M., & Bonk, C. J. (2023). A systematic review of the research topics in online learning during covid-19: documenting the sudden shift. *Online Learning*, 27(1). <https://doi.org/10.24059/olj.v27i1.3405>
- Farliana, N., Hardianto, H., & Oktarina, N. (2023). Hybrid learning trends in higher education post pandemic Covid 19: Scientometric mapping. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 17(01), 716–727. <https://doi.org/10.30574/wjarr.2023.17.1.0039>
- Gürcan, F., & Çağiltay, N. E. (2023). Research trends on distance learning: A text mining-based literature review from 2008 to 2018. *Interactive Learning Environments*, 31(2), 1007-1028. <https://doi.org/10.1080/10494820.2020.1815795>
- Hauser, L. (2013). Qualitative research in distance education: an analysis of journal literature 2005–2012. *American Journal of Distance Education*, 27(3), 155-164. <https://doi.org/10.1080/08923647.2013.805641>
- Johnston, J. P. (2020). Creating better definitions of distance education. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 23(2), 1-6. <https://ojdla.com/assets/pdf/johnston232.pdf>
- Miles B.M., & Huberman A.M. (2016). *Nitel Veri Analizi 2.Baskı (S. Akbaba Altun and A.Ersoy)* Sage Publication.

- Mishra, S., Sahoo, S., & Pandey, S. (2021). Research trends in online distance learning during the COVID-19 pandemic. *Distance Education*, 42(4), 494-519. <http://dx.doi.org/10.1080/01587919.2021.1986373>
- Ozdamli, F. ve Karagozlu, D. (2022). Online education during the pandemic: A systematic literature review. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 17(16), 167-193. <http://dx.doi.org/10.3991/ijet.v17i16.32287>
- Sherry, L. (1995). Issues in distance learning. *International journal of educational telecommunications*, 1(4), 337-365. Retrived 13.02.2023, from <https://www.learntechlib.org/p/8937/>
- Şiraz, F. (2021). The literature review on changes in research trends regarding distance education before and during the COVID-19 pandemic (2017-2020). *Pegem journal of education and instruction*, 11(4), 82-99. <http://dx.doi.org/10.47750/pegegog.11.04.09>
- Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri*. Epsilon Yayınları.
- Tonbuloğlu, B., & Akbel, B. (2023). Research trends in the field of emergency remote teaching: a bibliometric analysis of open access literature. *Online Learning Journal*, 27(1). <http://dx.doi.org/10.24059/olj.v27i1.3241>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (7. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Zawacki-Richter, O., Backer, E. M., & Vogt, S. (2009). Review of distance education research (2000 to 2008): Analysis of research areas, methods, and authorship patterns. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 10(6), 21-50. <http://dx.doi.org/10.19173/irrodl.v10i6.741>